

Dönem: 22

Yasama Yılı: 5

TBMM

(S. Sayısı: 1346)

Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı; Kütahya Milletvekili Abdullah Erdem Cantimur ve 6 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi; Gaziantep Milletvekili Fatma Şahin'in; Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi; İstanbul Milletvekili Mehmet Mustafa Açıklan'ın; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/1266, 2/926, 2/933, 2/934)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1339/5493

28/11/2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 20/11/2006 tarihinde kararlaştırılan "Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Vergi sistemimiz temel politika ve hedeflere uygun olarak yeniden yapılanma sürecinde olup, bu süreç bir strateji çerçevesinde ve belirli ilkeler doğrultusunda sürdürülmektedir.

Vergi sisteminin yeniden yapılandırılmasında;

- ekonomik ve sosyal politikalarla ve piyasa mekanizması ile uyumlu olması,
  - vergi güvenliğini güçlendirmek suretiyle ekonominin kayıtlılık düzeyinin artırılmasına hizmet etmesi,
  - verginin tabana yayılması suretiyle vergi oranlarının zamanla düşürülmesine imkan sağlaması,
  - uluslararası eğilimlere uygun olarak günümüz ihtiyaçlarına cevap verebilmesi,
  - vergide adalet ve eşitliğe uygun olması,
- benimsenen temel ilkelerdir.

Tasarıda yer alan düzenlemeler ana hatlarıyla aşağıda yer almaktadır.

Uluslararası uygulamalar çerçevesinde, 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile vergi sistemimize dahil edilen, transfer fiyatlandırması, kontrol edilen yabancı kurum ve zararlı vergi rekabeti uygulamalarıyla mücadele edilmesi müesseselerine paralel düzenlemeler, bu Tasarıyla Gelir Vergisi Kanununda da yapılmaktadır.

Vergilendirmede önemli kuramlardan biri olan “ayırma kuramı” sisteme dahil edilmekte ve belge düzeni konusundaki katkılarına rağmen zamanla etkinliğini kaybeden, yaygın kötüye kullanımlar nedeniyle belge düzenini olumsuz etkilemeye başlayan ve uluslararası vergi yükü hesaplamalarında standart bir indirim kabul edilmediği için ülkemizde istihdam üzerindeki vergi yükünün daha fazla görünmesinin nedenlerinden biri olan “ücretlilerde vergi indirimi” sistemi kaldırılmaktadır. Bunun yerine, Avrupa Birliği müktesebatı ile uyumlu ve çağdaş vergi kanunlarının çoğunda yer alan ve mükellefin medenî halini de vergileme yönünden dikkate alan “asgarî geçim indirimi” sistemi getirilmektedir. Bu sistemle asgarî ücret ile bağlantı kurularak mükellefin kendisi, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi ile bakmakla yükümlü olduğu çocukları için standart bir indirim getirilmektedir. Böylece, vergi sisteminin prensiplerine de uygun bir düzenleme yapılmak suretiyle, özellikle düşük gelirliiler üzerindeki vergi yükü kısmen de olsa azaltılmış ve gelir dağılımının daha adil olmasına katkıda bulunulmaktadır.

Gelir vergisi sistemimiz beyan esasına dayanmakta olup, bu durum mükellefler tarafından beyan edilen gelirlerin gerçeğe uygunluğunun kontrolünü gerektirmektedir. Ancak, tüm mükelleflerin hesaplarının sıkça incelenmesinin mümkün olmaması nedeniyle, vergileme tekniği gereği bir takım vergi güvenlik müesseselerine başvurulması, beyan esasına dayanan vergi sistemlerinin temel özelliğini teşkil etmektedir.

Bu çerçevede Tasarıda yer alan önemli düzenlemelerden birisi de, mükellefleri doğru beyana özendirmek ve beyan etmek zorunda oldukları kazançların doğruluğunu yaptıkları harcamalar açısından da değerlendirmek amacıyla “özel gider bildirimi” esasının getirilmesidir. Yapılan düzenleme ile, yapılan ön incelemeler neticesinde harcamaları ile beyan ettiği geliri paralellik arz etmeyen ya da hiçbir gelir beyanı olmadığı halde yüksek düzeyde harcaması olan kişilerden durumları hakkında vergi yükümlülüğü yönünden açıklama istenmesini öngörmektedir. Böylece, bir yandan götürü matrah takdiri içermeyen bu uygulamayla mükellefler için bir oto-kontrol, vergi idaresi için ise denetimin etkinliğini artırıcı bir mekanizma sağlanmış ve diğer yandan da mükellefleri gerçeğe daha uygun beyana yönlendirmek suretiyle kayıt dışı ekonomiyle mücadelede bir adım daha atılmış olmaktadır.

Tasarıyla getirilen diğer bir düzenleme ise, kentsel rantların artışı ve ekonomik gelişmelere paralel olarak taşınmaz ve bu mahiyetteki bazı mal ve hakların elden çıkarılmasından doğan değer artış kazançlarına ilişkin halen iktisap tarihinden itibaren 4 yıl olarak uygulanmakta olan sürenin 5 yıla çıkarılmasıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle Gelir Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin (2) numaralı bendine, halen kendi mevzuatı uyarınca tazminatlarına istisna uygulanan Emniyet Genel Müdürlüğü, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü eklenmiş ve bent ifade bütünlüğü açısından yeniden düzenlenmiştir. Bende eklenen hükümle uçuş ve dalış hizmetleri dolayısıyla verilen tazminat, gündelik, ikramiye ve zam ödemelerinin, ilgilinin fiilen uçuş ve dalış hizmetlerini gerçekleştirmiş olması halinde gelir vergisi istisnasından yararlanacağı, fiilen uçuş ya da dalış hizmetinde bulunmayanlara yapılan bu türden ödemeler için istisna uygulanmasının söz konusu olmayacağı hususlarına açıklık getirilmektedir. Yapılan düzenlemeyle, uçuş ve dalış tazminatı kapsamında yapılacak ödemelerin, bu ödemeler de dahil olmak üzere her ay itibarıyla hesaplanan toplam brüt ücretinin yüzde altmışına kadar olan kısmının maddede düzenlenen istisnadan yararlanabileceği öngörülmektedir.

Madde 2- Maddeyle, gerçek usulde vergilendirilen ücretlilerin ödeyecekleri gelir vergisi tutarının tespitinde “asgarî geçim indirimi” uygulaması getirilmekte ve bu indirimin usûl ve esasları düzenlenmektedir.

Asgarî geçim indirimi uygulaması esas itibarıyla, geçim standartları dikkate alınarak, kişilerin temel ihtiyaçlarını karşılamakta kullandıkları bir miktar gelirin vergi dışı bırakılması amacına yönelik bulunmaktadır.

İndirim hakkı, gerçek usulde vergilendirilen ücretlilere medenî durumları dikkate alınarak tanınmakta ve indirimin uygulanmasında 16 yaşından büyük ve sanayi kesiminde çalışan işçiler için uygulanan asgarî ücretin brüt tutarı baz alınmaktadır.

İndirimin, mükellefin kendisi için sanayi kesiminde çalışan ve 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin % 50’si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eş için % 10’u ve ilk iki çocuk için % 7,5’i diğerleri için % 5’i olarak uygulanması öngörülmektedir.

Asgarî geçim indirimi, mükellefin kendisi, eş ve çocukları için hesaplanan indirim tutarları toplamı ile Kanununun 103 üncü maddesindeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan miktarın hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanacaktır. Mahsup edilecek tutar ücret üzerinden hesaplanan vergiden fazla olamayacağından, asgarî geçim indirimi uygulaması dolayısıyla vergi iadesi yapılması söz konusu olmayacaktır. Asgarî geçim indiriminin sağladığı vergi avantajından, ücret seviyesi ne olursa olsun, medenî durumları aynı olan tüm mükellefler aynı ölçüde yararlanacaktır.

Asgarî geçim indirimi tutarının tespitinde mükellefin gelirin elde edildiği tarihteki medenî hali ve aile durumu esas alınacaktır. Yıl içinde mükellef lehine meydana gelecek değişiklikler bu tarihten itibaren dikkate alınacaktır. İndirim, gelir elde eden aile fertlerinden her biri için ayrı ayrı olmak üzere, çocuklar için eşlerden yalnızca birisinin gelirine uygulanacak; boşananlarda indirim tutarının hesabında, nafakasını sağladıkları çocuk sayısı dikkate alınacaktır.

Maddeyle, asgarî geçim indirim tutarlarını; ücretlinin kendisi, eş ya da çocuklar için uygulanacak oranları ayrı ayrı ya da topluca artırmaya veya kanuni oranına kadar indirme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir. Artırılan oranlar üzerinden hesaplanan indirim tutarları toplamı asgarî ücretin yıllık brüt tutarını aşamayacaktır. Ayrıca, asgarî geçim indiriminin uygulama dönemleri ve mahsup şekli ile diğer hususlara ilişkin usûl ve esaslarını belirleme konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

Madde 3- Maddeyle 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunuyla vergi sistemimize dahil edilen transfer fiyatlandırması hükümlerine paralel düzenleme yapılmaktadır. Düzenlemeyle, teşebbüs sahibinin emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyatlar üzerinden ilişkili kişilerle mal veya hizmet alım ya da satımı yapması halinde, emsallere uygun bedel veya fiyatlar ile teşebbüs sahibince uygulanmış bedel veya fiyat arasında işletme aleyhine oluşan farkların işletmeden çekilmiş sayılacağı hükme bağlanmaktadır.

Düzenlemede, “ilişkili kişi” tanımı yapılmakta olup bu kişilerin, teşebbüs sahibinin eşi, üstsoy ve altsoy, üçüncü derece dahil yansoy ve kayın hısımları ile doğrudan veya dolaylı ortağı bulunduğu şirketler, bu şirketlerin ortakları, bu şirketlerin idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından kontrolü altında bulunan diğer şirketler olduğu ifade edilmektedir. Söz konusu şirketlerin anonim, limited, kollektif, komandit şirket ya da adi ortaklık şeklinde kurulmuş olmasının önemi bulunmamaktadır.

Ayrıca, alım, satım, imalat ve inşaat, kiralama ve kiraya verme, ödünç para alınması veya verilmesi, ücret, ikramiye ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemlerin her hâl ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirileceği belirtilmektedir.

İlişkili kişiler ve bu kişilerle yapılan işlemler hakkında maddede düzenlenmeyen hususlarla ilgili olarak, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan düzenlemelerin uygulanması amacıyla bu Kanuna atıf yapılmaktadır.

Madde 4- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan "kontrol edilen yabancı kurum kazancı" müessesesine paralel olarak yapılan düzenleme ile anılan Kanunun 7 nci maddesindeki şartların birlikte gerçekleşmesi halinde; Türkiye'de yerleşik gerçek kişilerin doğrudan veya dolaylı olarak ayrı ayrı ya da birlikte sermayesinin, kâr payının veya oy kullanma hakkının en az %50'sine sahip olmak suretiyle kontrol ettikleri yurt dışı iştiraklerinin kazançlarının, dağıtılın veya dağıtılmasın, iştirakin hesap döneminin kapandığı ayı içeren yıl itibarıyla, dağıtılan kâr payı sayılacağı hükmüne bağlanmaktadır.

Ayrıca, bu kapsamda Türkiye'de vergilendirilmiş kazancın iştirak tarafından sonradan dağıtılması durumunda, elde edilen kâr payının bu hükme göre vergilendirilmiş kısmının bu tutardan indirilmesi öngörülmektedir.

Madde 5- Maddeyle, taşınmaz ve bu mahiyetteki bazı mal ve hakların elden çıkarılmasında elde edilen kazancın değer artış kazancı olarak vergilendirilmesi için halen iktisap tarihinden itibaren 4 yıl olarak uygulanan sürenin 5 yıla çıkarılması ve böylece söz konusu kıymetlerin iktisap tarihinden itibaren 5 yıl içerisinde elden çıkarılmasından doğan kazançların değer artışı kazancı olarak vergilendirilmesi öngörülmektedir.

Madde 6- Maddeyle, kişilerin beyan etmek zorunda oldukları kazançlarının doğruluğunu bir kez de yapmış oldukları harcamalar açısından test edilmesine imkan verecek bir kontrol mekanizması olan özel gider bildirimini esası düzenlenmektedir.

Özel gider bildirimini, mükelleflerin her yıl mutlaka vermek zorunda oldukları bir bildirim olmayıp; Maliye Bakanlığınca yapılacak ön araştırmalar (örneğin; verilen yıllık gelir vergisi beyannamelerinin incelenmesi, yoklamalar yapılması, Bakanlığa gelecek ihbarların değerlendirilmesi veya başkaca herhangi bir suretle yapılacak araştırmalar) sırasında düşük gelir beyanı ya da herhangi bir gelir beyanı olmadığı halde tespit edilen harcamaları yüksek seviyelerde bulunanlardan bu bildirim istenebilecektir. Kişilerin harcamalarının yüksek olması bu bildirim otomatik olarak isteneceği anlamına gelmemektedir. Beyan ettiği geliri ile mutad yaşam seviyesi paralellik arz etmeyenlerden bu bildirim istenecek olup, mükelleflerin beyan ettikleri gelirlerin harcama düzeylerini izah edebilecek seviyelerde olması halinde böyle bir bildirim istenilmesi söz konusu olmayacaktır.

Özel gider bildiriminde; bildirim istenilen kişinin yıl içinde yaptığı harcamalar ile harcamalarının kaynağını teşkil eden gelir unsurlarına yer verilmesi gerekmektedir. Ancak, yapılan her türlü harcamanın ve elde edilen gelirin detaylı olarak bu bildirimde belirtilmesi zorunlu olmayıp, harcamaların (gıda, giyecek, yakacak, eğlence ve seyahat gibi) ana harcama unsurları itibarıyla; gelirlerin de aynı şekilde türleri itibarıyla (ücret, menkul sermaye iradı, ticari kazanç ve gayrimenkul sermaye iradı gibi) gruplandırılarak bildirilmesi mümkün olacaktır.

Yıllık özel gider bildirimini bildirilen harcama ve gelirleri ile aynı döneme ilişkin olarak idareye daha önceden verilen beyannameler, yapılan ön araştırmalarla idarenin bilgisine giren harcama ve gelir unsurlarının karşılaştırılmasında tutarsızlık tespit edilen mükellefler nezdinde öncelikli olarak vergi incelemesi yapılması öngörülmektedir.

Yıllık özel gider bildirimini istenilen sürede vermeyenler hakkında, Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yazılı özel usulsüzlük ceza-

sı iki kat olarak uygulanacak ve süre verilmek suretiyle yeniden bildirim vermeleri kendilerinden istenilecektir. Verilen ek süre içerisinde de bu bildirim vermeyenler hakkında, söz konusu özel usulsüzlük cezası beş kat olarak uygulanacaktır. Bu cezaya muhatap olanların, aynı Kanunun 376 ncı maddesi ile uzlaşmaya ilişkin hükümlerinden yararlandırılmaması öngörülmektedir.

Maddenin son fıkrasıyla, yıllık özel gider bildiriminin şekil ve içeriği ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usûl ve esasları belirleme konusunda Maliye Bakanlığında yetki verilmektedir.

Madde 7- Maddeyle Kurumlar Vergisi Kanununda zararlı vergi rekabeti uygulamaları ile mücadele amacıyla getirilen hükme paralel düzenleme yapılmaktadır. Buna göre, zararlı vergi rekabeti uygulayan ülkelerde yerleşik olanlara yapılan ödemeler üzerinden vergi kesintisi yapılması öngörülmektedir.

Vergilendirme rejiminin, Türk vergi sisteminin sahip olduğu vergilendirme kapasitesi ile en az aynı düzeyde bir vergilendirme imkanı sağlayıp sağlamadığı ve bilgi değişiminde bulunup bulunmadığı hususu da göz önünde bulundurulmak suretiyle, Bakanlar Kurulunca ilan edilecek ülkelerde yerleşik veya faaliyette bulunanlara (Türkiye’de yerleşik olanların bu ülkelerde bulunan işyerleri dahil) nakden veya hesaben yapılan veya tahakkuk ettirilen her türlü ödemeler üzerinden, bu ödemelerin verginin konusuna girip girmediğine veya ödeme yapılan kişinin mükellef olup olmadığına bakılmaksızın % 30 oranında vergi kesintisi yapılacaktır.

Ancak, emsaline uygun fiyatlarla satın alınan mal ve iştirak hisseleri için yapılan ödemeler, emsaline uygun fiyatlarla kara, deniz ve hava ulaştırma araçlarının kiralanması için yapılan ödemeler ve taşıma işlerine ilişkin emsaline uygun navlun bedelleri ile ödenmesi zorunlu olan geçiş ücreti, liman ücreti gibi ödemeler, kredilere ilişkin anapara geri ödemeleri ile tam mükellef kurumlar tarafından dağıtılan kâr payları için bu kesintinin yapılması söz konusu olmayacaktır.

Yapılan düzenlemeyle, vergi cenneti olarak nitelenen ülkelerde yerleşik gerçek veya tüzel kişilere çeşitli adlar altında ödeme yapmak suretiyle Türkiye’deki vergi matrahlarının aşındırılmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 8- Yapılan düzenlemeyle muhtasar beyannamenin şekil, içerik ve eklerini belirleme ve tevkifat konuları itibarıyla ayrı ayrı beyanname verme konusunda Maliye Bakanlığında yetki verilmektedir.

Madde 9- Kontrol edilen yabancı kurumlara yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapılması durumunda mükerrer vergilendirmeye yol açmamak için, yurt içinde ödenen vergilerin mahsubuna ilişkin maddede düzenleme yapılmaktadır.

Madde 10- Kontrol edilen yabancı kurum kazançlarının Türkiye’de beyan edilen kazançta dahil edilmesi durumunda mükerrer vergilendirmeye yol açmamak için, yurt dışında ödenen vergilerin mahsubuna ilişkin maddede düzenleme yapılmaktadır.

Madde 11- Maddeyle, asgarî geçim indirimi müessesesinin getirilmesi ile birlikte, ücretlilerde vergi indirimi uygulaması yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 12- Yürürlük maddesidir.

Madde 13- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Abdullah Erdem Cantimur

Mustafa Ataş

Niyazi Pakyürek

Kütahya

İstanbul

Bursa

Eyüp Ayar

Mehmet Emin Tutan

M. Ergun Dağcıoğlu

Kocaeli

Bursa

Tokat

İsmail Özgün

Balıkesir

GENEL GEREKÇE

Bu Kanun Teklifinde, vergi kanunlarının uygulanması ile ilgili olarak bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına ilişkin hükümlere yer verilmiş bulunmaktadır.

Bunlar, Gelir İdaresi Başkanlığının hizmetlerini daha etkin yapabilmesini sağlamaya ve esas olarak usule yönelik değişikliklerdir. Bu kapsamda, 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunda değişiklikler önerilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun İnci maddesinde ibare değişikliği yapılmakta, 4 üncü maddesinin (g) bendi değiştirilmekte, 33 üncü maddesine de bir ibare eklenmektedir.

Yapılan bu düzenlemeler ile yargıda ortaya çıkan bazı tereddütlü durumları ortadan kaldıracı ve Gelir İdaresi Başkanlığının esas itibarıyla vergi gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsili konusundaki yetkili idare olma durumunun açık hale getirilmesi ve ayrıca Başkanlığın görev alanına giren iş ve işlemlerden kaynaklanan ve uzmanlık gerektiren davalarda, idarenin taraf olması ve davaların alanında uzmanlaşmış kişiler tarafından savunmasının yapılabilmesi için Kanunun 24 üncü maddesi ile taşra teşkilatına verilmiş olan yetkinin merkez teşkilatına da verilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Bu madde ile Vergi Usul Kanununun 20 ve 120 nci maddelerine birer fıkra eklenmekte, 377 nci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları da değiştirilmektedir.

Vergi Usul Kanununun 20 nci maddesine eklenen fıkra ile Gelir İdaresi Başkanlığı ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatları, merkezi olarak tarha yetkili vergi dairesi başkanlıkları veya vergi dairesi müdürlükleri adına ve gerektiğinde toplu olarak yapabilmesine ve bunlar adına, bu tarhiyatlarla ilgili vergi ve ceza ihbarnamelerini doğrudan mükellef, vergi sorumlusu veya vergi cezası kesilenlere tebliğ edebilmesine, bu şekilde ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatlara ilişkin olarak topluca uzlaşma teklifinde bulunmasına ve alınan cevaplar doğrultusunda da uzlaşma yapmasına ilişkin olarak yetki verilmektedir.

Anılan Kanunun 120 nci maddesine göre, vergi hatalarının düzeltilmesine ilgili vergi dairesi müdürü karar vermektedir. Bu yetki kanundan doğan ve başkasına devredilemeyen bir yetkidir. 5345 sayılı Kanunla yeniden yapılandırılan Gelir İdaresi Başkanlığının taşra teşkilatı, doğrudan merkeze bağlı vergi dairesi başkanlıkları ile vergi dairesi başkanlığı kurulmayan yerlerde vergi da-

iresi müdürlüklerinden oluşmaktadır. Vergi dairesi başkanlıklarındaki iş hacmi göz önüne alınarak, vergi dairesi başkanına ait düzeltme yetkisinin başkan tarafından ilgili grup müdürlerine ve/veya müdürlere devredebilmesine imkan sağlanmaktadır.

Gelir idaresinin yeniden yapılanması gözönüne alınarak, vergi dairelerinin taraf olduğu davalarda; vergi mahkemelerince verilen kararların temyizine ilişkin olarak muvafakat verilmesinde yetki ve bu yetkinin devrine ilişkin hususlara açıklık kazandırılmak amacıyla "Vergi mahkemesinde dava açmaya yetkili olanlar" başlıklı 377 nci maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarının da yeniden düzenlenmesi yoluna gidilmiştir.

Madde 3- 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 23 üncü maddesi gereğince vergi dairesi başkanlıkları Başkanlığın taşra teşkilatı içerisinde yer almaktadır.

Kanununun 24 üncü maddesi ile vergi dairesi başkanlıkları, kuruldukları yerlerde daha önce Defterdarlıkların gelir birimlerinin yetkisinde bulunan görev ve yetkileri üstlenmiş aynı zamanda vergi dairesi müdürlüklerinin görev ve yetki alanı içindeki mükellefi tespit etme, vergi ve benzeri mali yükümlülüklerle ilişkin tarh, tahakkuk, tahsil, terkin, tecil, iade, ödeme, muhasebe ve benzeri işlemlerini yapma konularında görev verilmek suretiyle de vergi dairesi başkanlığı 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre vergi dairesi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsil dairesi sıfatını da kazanmıştır.

Anılan Kanununun 25 inci maddesi ile de vergi dairesi başkanının, Vergi Dairesi Başkanlığının amiri olduğu hükme bağlanmıştır.

Kanununun 33 üncü maddesinde ise Başkanlığın görev alanına giren konularda defterdara ve defterdarlığa yapılmış atıflar ilgisine göre vergi dairesi başkanı ve başkanlığına yapılmış sayılacağı hükmüne yer verilmiştir.

Buradan da görüleceği üzere, vergi dairesi başkanı ve başkanlıklarının yukarıda yer alan maddeler çerçevesinde yürüteceği iş ve işlemler arasında daha önce defterdar ve defterdarlıkların iş ve işlemlerinin yanında vergi dairesi müdür ve müdürlüklerinin iş ve işlemleri de yer almaktadır.

Vergi dairesi müdürlüğü görev ve yetkisini kullanmak üzere faaliyete geçirilecek vergi dairesi başkanlıklarında, başkan ve vergi dairesi müdürü görevleri vergi dairesi başkanında birleştiğinden madde ile önerilen düzenlemede ihtiyati tahakkuk talep etme görevi başkanlığın ilgili grup müdürü ve/veya müdürlerine verilmekte, ihtiyati tahakkuk kararının ise başkan tarafından verilmesi öngörülmektedir. Ayrıca, halen görev ve yetkileri devam eden vergi dairesi müdürlüklerinin ihtiyati tahakkuk taleplerinin ise vergi dairesi başkanlığı kurulan illerde vergi dairesi başkanı tarafından karara bağlanacağı hususu madde metninde açıklayıcı hüküm olarak yer almaktadır.

Madde 4 - Madde ile yıllık gelir vergisi, muhtasar, geçici vergi (gelir - kurumlar), katma değer vergisi beyannameleri ile Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesi kapsamında yapılan tevkifatlarla ilişkin beyannamenin verilme süreleri yeniden belirlenmiştir.

Bu değişiklik söz konusu vergilerin ödeme sürelerini etkilememekte olup, Gelir İdaresi Başkanlığının teknolojik altyapısındaki gelişmeler ve beyannamelerin büyük bölümünün elektronik ortamda alınması nedeniyle sağlanan imkan doğrultusunda bazı beyannamelerin verilme süreleri uzatılmaktadır.

Madde 5- Yürürlük maddesidir.

Madde 6- Yürütme maddesidir.

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ ABDULLAH ERDEM CANTİMUR VE
6 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 1 inci maddesinde yer alan “Maliye Bakanlığına” ibaresi, “Maliye Bakanına”, 4 üncü maddesinin (g) bendi ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; 33 üncü maddesine “Başkanlığın görev alanına giren konularda” ibaresinden sonra gelmek üzere “Maliye Bakanlığına yapılmış olan atıflar Gelir İdaresi Başkanlığına” ibaresi eklenmiştir.

“g) Görev alanına giren ve kanunlarla taşra teşkilatına bırakılmayan iş ve işlemlerden dolayı idari yargı mercilerinde yaratılan ihtilaflarla ilgili olarak bu merciler nezdinde talep ve savunmalarda bulunmak, gerektiğinde itiraz, temyiz ve tashihi karar yoluna gitmek; temyiz yoluna gidilip gidilmeyeceği hususunda taşra teşkilatına muvafakat vermek; şikayet başvurularını karara bağlamak; uygulamada ortaya çıkan ihtilafların en aza indirilmesine ve uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik tedbirleri almak.”

MADDE 2- (1) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 20 ve 120 nci maddelerinin sonuna ikinci ve dördüncü fıkra olarak aşağıdaki fıkralar eklenmiş; 377 nci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Gelir İdaresi Başkanlığı, bu Kanunun 29, 30 ve mükerrer 30 uncu maddelerine göre ikmalen, re’sen veya idarece yapılan tarhiyatları, merkezi olarak ve tarha yetkili vergi dairesi başkanlıkları veya vergi dairesi müdürlükleri adına ve gerektiğinde toplu olarak yapmaya ve bunlar adına, bu tarhiyatlarla ilgili vergi ve ceza ihbarnamelerini doğrudan mükellef, vergi sorumlusu veya vergi cezası kesilenlere tebliğ etmeye veya ettirmeye, bu şekilde ikmalen, re’sen veya idarece yapılan tarhiyatlara ilişkin olarak uzlaşma teklifinde bulunmaya ve alınan cevaplar doğrultusunda uzlaşma yapmaya yetkili olup, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir.”

“Bu Kanunun 4 üncü maddesinde yazılı vergi dairesinin görev ve yetkilerini haiz olarak faaliyete geçen vergi dairesi başkanlıklarında düzeltme yetkisi vergi dairesi başkanına ait olup, başkan bu yetkisini ilgili grup müdürlerine ve/veya müdürlere devredebilir.”

“Vergi dairesi başkanlıkları ile vergi daireleri, Gelir İdaresi Başkanlığınca belirlenen tutarları aşan davalarda Gelir İdaresi Başkanlığının (İl özel idareleri ve belediyeler valilerin) muvafakatını almadan verilen vergi mahkemesi kararları aleyhine temyiz yoluna gidemezler.

Gelir İdaresi Başkanlığı, tespit edeceği hadlerle sınırlı olmak şartıyla, muvafakat verme yetkisini vergi dairesi müdürlüklerinin taraf bulunduğu davalar için vergi dairesi başkanlıklarına ve/veya defterdarlıklara devredebilir.”

MADDE 3- (1) 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “... vergi dairesi müdürünün yazılı isteği üzerine defterdar, ...” ibaresi, “... vergi dairesi müdürünün (5345 sayılı Kanun uyarınca vergi dairesi yetkisini haiz olarak kurulan ve faaliyete geçen vergi dairesi başkanlıklarında, ilgili grup müdürünün ve/veya müdürün) talebi üzerine defterdar ve/veya vergi dairesi başkanı, ...” şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan “...müdürü...” ibaresinden sonra gelmek üzere fıkraya “(5345 sayılı Kanun uyarınca vergi dairesi yetkisini haiz olarak kurulan ve faaliyete geçen vergi dairesi başkanlıklarında, ilgili grup müdürü ve/veya müdür)” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 4- (1) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

a) 92 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan; “Mart ayının onbeşinci günü akşamına kadar” ve “Şubat ayının onbeşinci günü akşamına kadar” ibareleri sırasıyla “Mart ayının birinci gününden yirmibeşinci günü akşamına kadar” ve “Şubat ayının başından yirmibeşinci günü akşamına kadar”

b) 98 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan; “ertesi ayın yirminci günü akşamına kadar” ibaresi “ertesi ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar” ve üçüncü fıkrasında yer alan “Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının yirminci günü akşamına kadar” ibaresi “Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının yirmiüçüncü günü akşamına kadar”

c) Mükerrer 120 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “geçici verginin beyan süresini üç aylık dönemi izleyen ikinci ayın onuncu” ibaresi “geçici verginin beyan süresini üç aylık dönemi izleyen ikinci ayın ondördüncü”, aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan “dönemi izleyen ikinci ayın onuncu günü akşamına kadar” ibaresi “dönemi izleyen ikinci ayın ondördüncü günü akşamına kadar”

d) Geçici 67 nci maddesinin birinci fıkrasının yedinci paragrafında yer alan “dönemini izleyen ayın yirminci günü akşamına kadar” ibaresi, “dönemini izleyen ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar”

(2) 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 41 inci maddesinin (1) ve (4) numaralı fıkralarında yer alan “yirminci günü” ibareleri “yirmidördüncü günü”

Şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kadınların istihdamının artırılmasına yönelik, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Fatma Şahin
Gaziantep

GENEL GEREKÇE

Çalışma hayatında kadınlar dezavantajlı grupların başında gelmektedir. Maalesef kadınların işgücü piyasasına kazandırılmasında henüz aşamadığımız sorunlar yaşanmaktadır.

2005 yılı itibarı ile 5 milyon 891 bin kadın istihdamda görülmektedir. Buna rağmen, kadın istihdamında son yıllarda belirgin bir düşüş yaşanmaktadır. 2003 yılında yüzde 26.6 olan kadın istihdamı, 2004'te yüzde 25.4'e, 2005'te ise yüzde 25'e gerilemiştir.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda bir takım değişiklikler yapılarak, ev hanımlarının el işlerini değerlendirirken, vergiden muaf tutulmaları, onları iş yaşamına katma konusunda önemli bir teşvik olacaktır. Aynı zamanda, konfeksiyon sektörünün ev kadınlarının el işlerini sektörde değerlendirebilmek için benzer talepleri söz konusudur. Uluslar arası büyük tekstil ve konfeksiyon firmalarının, Türkiye'deki firmalara iş verebilmeleri için bu konuda mutlaka bir değişiklik gerekmektedir.

AB sürecinde esnek çalışma modellerinin geliştirilmesi kadınların istihdamdaki paylarının artırılması bakımından gereklidir. Nitekim AB ülkelerinin kadınların istihdamdaki paylarını artırmalarının da benzeri yollarla olduğu görülmektedir.

Kadınların çalışma hayatında hak ettikleri yeri alabilmeleri toplum içinde de güçlenmelerini beraberinde getirecektir. Bu ise Türk demokrasisinin daha muhkem ve özlenen yerlere gelebilmesi için zorunludur.

Ev kadınlarının el işlerini mesleğe dönüştürüp, bunun üzerinden ekmek kazanabilmeleri, sadece kendileri için değil, zor ekonomik koşullar altında, babanın yükünün azaltılması, aynı zamanda yuvanın, ekonomik sorunlar nedeni ile karşı karşıya kaldığı badirelerden kurtulup daha sağlam temeller üzerinde yükselebilmesi için de önem arz etmektedir.

Teklif hem ev kadınlarını iş hayatına kazandırmak, hem de konfeksiyon sektörünün uluslar arası açılım yapabilmesi için hayati önem taşımaktadır.

29 Mayıs 2006 tarih ve 54249 sayılı kanun teklifim, bu amaçla hazırlanmış olup, halen TBMM gündeminde sırasını beklemektedir. Ancak bu teklif aynı zamanda özürlü ve eski hükümlüler ile terör mağdurlarının istihdamı ile ilgili çeşitli kanunlarda değişiklik öngördüğü için Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna sevk edilmiştir. Oysa alt yapısını birlikte çalıştığımız Maliye Bakanlığının bir tasarısı Plan Bütçe Komisyonunda alt komisyona havale edilmiştir. Maliye Bakanlığının tasarısı ile kanun teklifimin birleştirilmesi için bu yasa teklifi yeniden verilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kadınların her alanda desteklenmesi; toplum, siyaset ve ticaret hayatında daha aktif olarak yer alabilmeleri için, kadın girişimcilerin desteklenmesine gereği açıktır.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9. maddesine, kadın girişimcilerin de vergiden muaf tutulması amacına yönelik olarak yasa başlığı düzünlenmiştir.

Madde 2- 193 sayılı gelir kanununun 9. maddesinin sonuna gelmek üzere fıkra eklenmiştir. Kadın girişimcilerin de pozitif ayrımcılık kuralı uyarınca vergiden muaf tutulması amaçlanmaktadır.

Madde 3- Yasa teklifinin bu maddesi ile 6. fıkrada bir takım yenilikler getirilmiştir. “Hariçten işçi çalışmamak” ibaresi, “Çırak ya da yardımcı işçi dışında hariçten işçi çalıştırmamak” şeklinde düzenlenmiştir. “Muharrir kuvvet kullanmamak” ibaresi ise tamamen çıkartılmıştır. “Evlerde imal etme” şartı, “Evlerinde, kooperatif çatısı altında ya da belediye ya da il özel idaresi ya da köy tüzel kişiliklerinin tahsis ettiği yerlerde vakıf, dernek, halk evi, meslek odaları gibi kuruluşların toplu çalışma mekanlarında” şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 4- Bu madde yasanın yürürlük tarihini belirlemektedir.

Madde 5- Kanun hükümlerinin Bakanlar Kurulu tarafından yürütüleceği belirtilmektedir.

GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ FATMA ŞAHİN’İN TEKLİFİ

GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/12/1960 tarih ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Vergiden Muaf Esnaf ile Kendi İşinde Çalışan ve Çırak ya da Yardımcı İşçi Dışında İşçi Çalıştırmayan Kadın Girişimciler”

MADDE 2- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına 7 nci bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“8) Kendi işlerinde çalışan ve çırak ya da yardımcı işçi dışında işçi çalıştırmayan kadın girişimciler.”

MADDE 3- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu Maddesinin Birinci fıkrasının Altıncı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Çırak ya da yardımcı işçi dışında hariçten işçi almamak, kayıt ve şartı ile evlerinde, kooperatif çatısı altında ya da belediye ya da il özel idaresi ya da köy tüzel kişiliklerinin tahsis ettiği yerlerde vakıf, dernek, halk evi, meslek odaları gibi kuruluşların toplu çalışma mekânlarında ürünlerini üretip imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, örgü, dantel, her nevi nakış işlerini ve her nevi turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, ip ve urganları dükkan açmaksızın satanlardan 47 nci maddenin 1 ve 3 numaralı bentlerinde yazılı şartları haiz bulunanlar;”

MADDE 4- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

M. Mustafa Açıkalın

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili M. Mustafa Açıkalın tarafından verilen 2/934 esas numaralı, Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifine katılmak istiyorum.

Gereğini arz ederim.

M. Ergün Dağcıoğlu

Tokat

GENEL GEREKÇE

Bu Kanun teklifinde, vergi kanunlarının uygulanması ile ilgili olarak bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına ilişkin hükümlere yer verilmiş bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Ev hanımları başta olmak üzere, evlerde üretilen ve yoğun el emeği gerektiren ürünleri imal edenlerin çalışma hayatına ve ekonomiye daha fazla katılım sağlamasına yönelik olarak yapılan düzenlemedir. Düzenleme ile, hareketli kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla, oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, örgü, dantel, her nevi nakış işlerini ve her nevi turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, her nevi pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve organları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın satanlarla ilgili muafiyet hükmü düzenlenmiştir. Bu ürünlerin ticari, zirai veya mesleki faaliyetler dolayısıyla gelir/kurumlar vergisi mükelleflerinin düzenledikleri harıç olmak üzere kermes, festival, panayır ve kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenen yerlerde satılması da muafiyete engel teşkil etmeyecektir.

Teknolojik ilerlemeler neticesinde evlerde sıkça kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletleri kullanmak esnaf muafiyetinin ihlaline neden olmamaktadır. Ayrıca gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine devamlılık arz edecek şekilde çalışılsa dahi esnaf muafiyeti kaybedilmeyecektir.

Bu düzenleme ile ülkemizin sosyal yapısı nedeniyle doğrudan işgücüne katılma olanağı bulunmayan kadın işgücünün de istihdama daha aktif olarak katılması sağlanmış olacaktır.

Ayrıca, ülkemizde yeni kurulmuş ve henüz gelişme aşamasında bulunan Vadeli işlem ve opsiyon borsasında yapılan işlemler için bir süre daha vergi avantajı sağlamak suretiyle bu borsanın gelişimine destek olmaya yönelik bir düzenlemedir. Yine, maddede belirtilen kurumların tezgah üstü vadeli işlem sözleşmelerinin de bir yıl daha maddede öngörülen stopaj kapsamı dışında tutulmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Madde 2- İndirimli KDV oranına tabi işlemleri bulunan mükelleflerin iade alacaklarının, organize sanayi bölgelerinden aldıkları mal ve hizmet bedellerine mahsup edilmesine imkan sağlanmaktadır.

KDV Kanununun 17/4-r maddesinde yapılan değişiklikle de belediyelerin ve il özel idarelerinin en az iki tam yıl süreyle mülkiyetinde bulunan iştirak hisseleri ve gayrimenkullerin, bunlar tarafından devir ve teslimi KDV istisnası kapsamına alınmaktadır.

İstisnanın uygulanabilmesi için; iştirak hisselerinin belediye veya il özel idaresince iktisap edildikleri, gayrimenkullerin bunlar adına tapuya tescil edildikleri tarihten itibaren, 2 tam yıl dolduktan sonra devir veya teslimi konu edilmeleri gerekmektedir.

Madde 3- Söz konusu düzenleme ile Damga Vergisi Kanunu uygulamasında öteden beri resmi daire olarak kabul edilen Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunun resmi daire olduğu hususuna açıklık getirilerek bu hususta uygulamada meydana gelen tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Öte yandan ikinci el (kullanılmış) araçların satışında noterde yapılan sözleşme esnasında alınmakta olan ve maliyetler içerisinde önemli bir yekûn teşkil eden binde 7,5 oranındaki damga vergisinin binde 1,5 oranına indirilmesi suretiyle vergi yükünün makul bir seviyeye çekilmesi amaçlanmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun "III-İşçiler, çiftçiler ve göçmenlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümüne eklenen (9) numaralı fıkra ile damga vergisinin pulla ödenmesi usulünün kaldırılması nedeniyle özellikle kırsal kesimde beyan edilip ödenmesi hususunda sıkıntılar yaşanan ve 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanununun 22 nci maddesi uyarınca hayvan ve hayvan maddelerinin memleket içinde naklinin yapılabilmesi için köylerde muhtar, şehir ve kasabalarda ise belediyeler tarafından verildiği belirtilen menşe şahadetnamelerinin damga vergisinden istisna edilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, ülkemizde makro ekonomik istikrarın sağlanması ve ekonomideki temel parametrelerde görülen iyileşmelere paralel olarak özel sektörün borçlanma maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla diğer finansman kaynaklarına nispeten daha kolay ve düşük maliyetli finansman aracı olan tahvillerin ihraç maliyetlerinin düşürülmesi, böylece sermaye piyasalarının ve özel sektörün gelişimine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 4 - Yetkili müesseselerin (Döviz büfelerinin) kuruluş izin belgeleri ve açacakları şubeler için düzenlenen belgeler nedeniyle ödemek zorunda oldukları harç miktarında, bu işletmelerin son zamanlarda önemli ölçüde azalan işlem hacimleri dikkate alınarak indirim yapılmaktadır.

Madde 5- Merkez Bankasının, para politikası ve likidite yönetimi uygulamalarının etkinleştirilmesi, piyasada oluşabilecek fazla likiditenin çekilmesine yönelik olarak ihraç edebileceği kısa vadeli borçlanma enstrümanı olan likidite senetlerinin devlet tahvili ve hazine bonolarının tabi olduğu esas ve oranlar üzerinden vergilendirilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır. Öte yandan bankalar arası kambiyo muamelelerine ilişkin olarak Bakanlar Kurulu'na verilmiş olan oran belirleme yetkisi yeniden düzenlenmektedir.

Madde 6 - 26/7/2006 tarihli ve 2006/10788 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile İstanbul ilinde kurulan Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı mükellefleri aktif büyüklükleri, ciroları, çalıştırdıkları işçi sayısı, ödedikleri vergi ve buldukları sektörler dikkate alınarak belirlenen kriterler çer-

çevesinde 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Kuruluş Kanununun 23 üncü maddesinin Maliye Bakanına verdiği yetki çerçevesinde seçilmiş ve Vergi Dairesi Başkanlığı 1/1/2007 tarihinde faaliyete başlamıştır.

Anılan Başkanlığa ilk etapta sadece kanuni veya iş merkezi İstanbul İlinde bulunan ve kriterlere uyan mükellefler bağlanmış ikinci aşamada ise diğer illerde mükellefiyeti bulunanlardan kriterlere uyanların mükellefiyetinin alınması amaçlanmıştır.

Diğer illerde bulunan mükelleflerin, İstanbul İlinde faaliyete geçen Başkanlık mükellefi olmaları durumunda, bu mükelleflerin kanuni veya iş merkezlerinin ya da şubelerinin bulunduğu illerde ödedikleri vergi gelirlerinden Büyükşehir belediyelerine ayrılacak payın dağıtımında aksine bir düzenleme yapılmıyca kadar mevcut durumun değiştirilmemesi amacıyla söz konusu madde önerilmiştir.

Madde 7 - Bazı illerde yatırımcılara vergi ve sigorta primi teşvikleri uygulamak, enerji desteği sağlamak ve bedelsiz arsa ve arazi temin etmek suretiyle yatırımları ve istihdam imkânlarını arttırmak amacıyla yürürlüğe konulmuş bulunan 5084 sayılı Kanundan beklenen faydanın arttırılmasını teminen teşvikten yararlanmak için gerekli olan ve Kanunda "otuz kişi" olarak öngörülen istihdam şartı, "on kişi" olarak değiştirilmektedir.

Madde 8 - Getirilen düzenleme ile, ihaleye katılımda vergi borcunun kapsamına girecek vergilerin türleri ve tutarlarını Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının uygun görüşünü alarak belirlemeye Kamu İhale Kurumu yetkili kılınmaktadır. Böylece kapsam olarak tartışma yaratan vergi borcu ifadesinin açıklığa kavuşturulması ve çok cüzi tutarlarda vergi borçları bulunanların ihaleye katılımlarının engellenmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Geçici Madde 1 - Eklenen geçici madde ile bu Kanunla 5084 sayılı Kanunda yapılan değişiklikten önceki hükümlere göre teşvik ve desteklerden yararlanma hakkı kazanan mükelleflerin haklarının korunmakta olduğu ve bu mükelleflerin gerekli şartları sağlamaları ve talep etmeleri halinde 5084 sayılı Kanunun bu Kanunla değişik hükümlerinden de yararlanabilecekleri hususuna açıklık getirilmektedir.

Geçici Madde 2 - 1/6/2005 tarihinde yürürlüğe giren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile soruşturma ve kavuşturma sürecinde müdafii ve vekil görevlendirileceklerin kapsamı oldukça genişletilmiştir. Bu nedenle, 5320 sayılı Kanunun (5560 sayılı Kanun 30 uncu maddesiyle değişmeden önceki) 13 üncü maddesine istinaden bir önceki yıl kesin hesabına göre tespit edilen yargı harçları ile adli para cezalarının % 15 lik kısmı olan 73.431.278 YTL'nin, söz konusu dönemde gerçekleşen müdafii ve vekil ücretlerini karşılamaması nedeniyle bakiye kısmın ilgilere ödenmesini teminen Türkiye Barolar Birliği delaletiyle Barolara aktarılmak üzere bu düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır.

Madde 9- Yürürlük maddesidir.

Madde 10- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MUSTAFA AÇIKALIN'IN TEKLİFİ

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan "... devamlılık ve" ibaresi fıkradan çıkarılmış, geçici 67 nci maddesinin (14) numaralı fıkrasında yer alan "2006 yılında" ibaresi "2006-2008 yıllarında" olarak değiştirilmiştir.

"6. Evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, örgü, dantel, her nevi nakış işlemlerini ve her nevi turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, her nevi pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın satanlar. Bu ürünlerin; Ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarının belirlenen yerlerde satılması muafıktan faydalanmaya engel değildir.

MADDE 2- 25/10/1984 tarih ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasındaki "... işletmelerden..." ibaresi fıkra metninden çıkarılarak yerine, "... işletmeler ile organize sanayi bölgelerinden ..." ibaresi eklenmiş, 17 nci maddesinin 4 üncü fıkrasının (r) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"r) Kurumların aktifinde veya belediyeler ve il özel idarelerinin mülkiyetinde, en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile gayrimenkullerin satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler ile bankalara borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık gayrimenkul ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) bankalara devir ve teslimleri.

İstisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapan kurumların, bu amaçla aktiflerinde buldukları gayrimenkul ve iştirak hisselerinin teslimleri istisna kapsamı dışındadır.

İstisna kapsamında teslim edilen kıymetlerin iktisabında yükülenen ve teslimin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, teslimin yapıldığı hesap dönemine ilişkin Gelir veya Kurumlar Vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır."

MADDE 3- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "... iktisadi işletmeler..." ibaresinden sonra gelmek üzere "... (Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu hariç)..." ibaresi; Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "I. Akitlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün A/2 nci fıkrasına parantez içi hükümden sonra gelmek üzere "... ile ikinci el araç satışına ilişkin mukaveleler" ibaresi; (2) sayılı tablonun "III-İşçiler, çiftçiler ve göçmenlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümüne aşağıdaki (9) numaralı fıkra ile "IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümüne aşağıdaki (36) numaralı fıkra eklenmiştir.

"9. 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu uyarınca düzenlenen menşe şahadetnameleri."

"36. Sermaye piyasası mevzuatına göre ihraç edilecek özel sektör tahvilleri."

MADDE 4- 2/7/1964 tarih ve 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifinin "XI- Finansal Faaliyet Harçları" başlıklı bölümünün (7) numaralı fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan tutarlar aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir.

"7 - Yetkili Müesseseler (Döviz büfeleri) kuruluş izin belgeleri:

a) Yetkili müesseseler (Döviz büfeleri) kuruluş izin belgeleri (Her yıl için) (11.220.- YTL)

b) Yetkili müesseselerin (Döviz büfeleri) açacakları şubeler için düzenlene belgeler (5,610.- YTL)"

MADDE 5- 13/07/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine "ikramiyeleri" ibaresinden sonra gelmek üzere, "... ile Merkez Banka-

sinca ihraç edilen likidite senetlerinden elde edilen faiz gelirleri," ibaresi eklenmiş, 33 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "... bankalar arası kambiyo muamelelerinde..." ibaresi "... kambiyo muamelelerinde..." olarak değiştirilmiştir.

MADDE 6- Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı mükelleflerinden tahsil edilen gelirlerden, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 23 üncü maddesinin (b) bendi gereğince Büyükşehir belediyelerine ayrılması gereken payın hesaplanmasında aksine bir düzenleme yapılmıyaya kadar; bu mükelleflerin, kanuni veya iş merkezlerinin bulunduğu Büyükşehir belediyesi, şubeleri nedeniyle mükellefiyeti bulunanlarda, şube tarafından beyan edilen ve şube adına ödemesi yapılan vergi gelirlerini kapsamak şartıyla, şubenin mükellefiyetinin bulunduğu Büyükşehir belediyesi esas alınır. Gelir İdaresi Başkanlığının kuruluşuna ilişkin 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi uyarınca şube mükellefiyetinin değiştirilmesi halinde de bu madde hükmüne göre işlem yapılır. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 7- 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 3 üncü ve 4 üncü maddelerinin birinci fıkralarının (a) ve (b) bentleri ile 5 inci maddesinin birinci fıkrası ve 6 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında geçen "otuz" ibaresi, "on" olarak; 3 üncü ve 4 üncü maddelerinin birinci fıkralarının (a) ve (b) bentleri ile 6 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında geçen "1.4.2005" tarihi, "1.1.2007"; "1.1.2005" tarihi, "1.10.2006" olarak değiştirilmiş ve Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

MADDE 8- 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 10 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Dördüncü fıkranın (d) bendi ile ilgili olarak, Kurum, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının uygun görüşünü alarak vergi borcu kapsamına girecek vergileri; tür ve tutar itibarıyla belirlemeye yetkilidir."

GEÇİCİ MADDE 1- 29.1.2004 tarihli ve 5084 sayılı Kanunun, 2 nci maddesinin (a) bendi kapsamına giren illerde faaliyette bulunanlardan, 5084 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerinden yararlanma hakkı kazanan mükellefler, bu haklarından aynı şartlarla yararlanmaya devam ederler. Ancak bu mükellefler, gerekli şartları sağlamaları ve talep etmeleri halinde kalan süre için, 5084 sayılı Kanunun bu Kanunla değişik hükümlerinden de yararlanabilirler.

GEÇİCİ MADDE 2- 23/3/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 6/12/2006 tarihli ve 5560 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi ile değişmeden önceki 13 üncü maddesine göre, 19/12/2006 tarihine kadar Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince Baro tarafından müdafî ve vekil olarak görevlendirilen avukatlara ödenmesi gereken ücret karşılığı tutarın kalan kısmı, ilgililere ödenmek üzere Adalet Bakanlığı bütçesine aktarılacak ödenekten tahakkuk ettirilerek suretiyle Türkiye Barolar Birliğine ödenir. Ödemelere ilişkin usul ve esaslar Adalet ve Maliye Bakanlıkları ile Türkiye Barolar Birliğince birlikte belirlenir.

MADDE 9- Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

14/2/2007

Esas No.: 1/1266, 2/926, 2/933, 2/934

Karar No.: 122

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanarak 20/11/2006 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 4/12/2006 tarihinde Komisyonumuza havale edilen 1/1266 esas numaralı “Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 10/1/2007 tarihinde yaptığı 29 uncu Birleşiminde, Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Kemal Unakıtan ile Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi son yıllarda uygulamaya konulan politikalar ile kayıtdışılığın azaltılması, vergi oranlarının tabana yayılması ve bu yolla oranların zaman içinde düşürülmesi, vergilemede adalet ve eşitliğin gerçekleştirilmesi gibi amaçlara ulaşmak amacıyla Türk Vergi Sisteminde bir yapısal dönüşüm gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Bu kapsamda 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile başta kurumlar vergisi oranının düşürülmesi olmak üzere, yapılan diğer düzenlemelerle Türk firmalarının uluslararası alanda karşılaşacağı aşırı vergilemeden kaynaklanan haksız rekabetin önüne geçilmeye çalışılmıştır. Söz konusu düzenlemelere paralel olarak Gelir Vergisi Kanununda da yeni düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

Uzun yıllardır uygulanmakta olan ücretlilerde vergi indirimi müessesesi başlangıçta son derece yararlı olmakla birlikte zamanla etkinliğini kaybetmiş, yaygın kötüye kullanımlar nedeniyle belge düzenini de olumsuz etkilemeye başlamıştır. Ayrıca söz konusu müessese, uluslararası vergi yükü hesaplamaları sisteminde standart bir indirim olarak kabul edilmediği için Türkiye’de istihdam üzerindeki vergi yükünü de gerçekte olduğundan fazla göstermektedir. Bu nedenle gelir vergisi sisteminde ayırma kuramı kabul edilmek suretiyle ücretlilerde vergi indirimi müessesesinin kaldırılarak, AB müktesebatına uyumlu ve çağdaş bir müessese olan asgari geçim indiriminin kabul edilmesi bir zorunluluk haline gelmiştir. Böylece vergilemede mükelleflerin medeni halleri de dikkate alınabilecek ve vergilemede adalet ve eşitlik daha yaygın olarak sağlanabilecektir. Diğer yandan, asgari geçim indirimi bütün mükellefler için belirli koşullarla standartlaştırılmak suretiyle vergi dene-timinin etkinliğini de artıracaktır.

Gelir vergisi sistemimizin beyan esasına dayanıyor olması, beyan edilen vergilerin denetiminde güçlükler yol açmaktadır. Tüm mükelleflerin vergi denetimlerinin sıkça yapılmasının uygulamada büyük bir iş yükü de doğuracağından vergi sisteminde bir takım güvenlik müesseseleri oluşturulmuştur. Bu önlemlerden birisi olan özel gider bildirim müessesesi, harcamaları ile gelirleri arasında ilişki kurarak mükelleflerin doğru gelir beyanında bulunmasını sağlamayı amaçlar. Özel gider bildirim kapsamında yıl içerisinde gelirleri ile giderleri paralellik arz etmeyen mükelleflerden açıklama istenebilecek ve böylece mükelleflerin beyan esaslı gelir vergisi sistemine uyumları da sağlanmış olacaktır.

Tasarı ve Gerekeşi incelendiğinde;

- Gelir vergisi sisteminde ücretlilerde vergi indirimi sisteminin kaldırılması, ayırma kuramının gelir vergisi sistemine dahil edilerek ücretlilerin medeni halini de göz önüne alan asgari geçim indirimi müessesesinin getirilmesinin,

- Mükelleflerin beyan ettikleri kazançlarının doğruluğunun yaptıkları harcamalarla ilişki kurlarak değerlendirilmesi amacıyla özel gider bildirimini esasının getirilmesinin,

- Kentsel rant artışına bağlı olarak taşınmazlar ile bu mahiyetteki bazı mal ve hakların elden çıkarılmasından doğan değer artış kazançlarının vergilendirilmesinde iktisap tarihinden itibaren 4 yıl olarak uygulanmakta olan sürenin 5 yıla çıkarılmasının,

- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunuyla vergi sistemine dahil edilen transfer fiyatlandırması hükümlerine paralel düzenlemeler yapılmasının, emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen fiyat veya bedellerin tespit edilerek, emsal bedelleriyle arasında görülen farkın işletmeden çekilmiş sayılmasının,

- Alım, satım, imalat ve inşaat, kiralama ve kiraya verme, ödünç para alınması veya verilmesi, ücret, ikramiye ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemlerin her hal ve şart altında mal veya hizmet alımı veya satımı olarak değerlendirilmesinin,

öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Tasarının, daha önce 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunuyla başlatılan ve Türk Vergi Sisteminin yeniden yapılandırılmasını amaçlayan düzenlemelerin devamı niteliğinde olduğu, bu nedenle olumlu karşılandığı,

- Konu bakımından benzerlik gösteren Kurumlar Vergisi Kanunu ile Gelir Vergisi Kanununun birlikte değerlendirilmesinin ve düzenlemelerin eşgüdüm içerisinde yapılmasının daha faydalı sonuçlar doğurabileceği,

- Tasarıyla getirilen asgari geçim indiriminin düşük ücretlilerin lehine yüksek ücretlilerin aleyhine işleyecek bir sistem olduğu, vergi indirimi uygulamasıyla asgari ücretlinin eline geçen net ücrette önemli bir artış sağlanırken, asgari ücretin üzerinde ücret alan ve vergi iadesinden daha fazla yararlanan ücretlilerin vergi iadesi yoluyla elde ettikleri ilave gelirden önemli bir azalışın yaşanacağı,

- Vergi iadesi sisteminin belge düzeninin sağlanması amacıyla getirildiği, ancak zamanla amacından büyük ölçüde uzaklaştığı, bununla birlikte, belge düzenini yerleştirecek yeni bir yöntem bulunmadan vergi iadesi sisteminin kaldırılmasının doğru olmayacağı,

- Tasarıyla getirilmesi öngörülen özel gider bildirimini uygulamasının keyfiliğe yol açabileceği, bunun yerine gelir vergisi beyanına ilişkin daha sağlıklı ve objektif bir otokontrol sisteminin geliştirilmesi gerektiği, esasen öngörülen sistemin işlevsiz kalmasının muhtemel olduğu,

- Alışlagelmiş denetleme yöntemleriyle mükelleflerin ancak yüzde birinin denetlenebildiği, bu nedenle vergi sisteminde işlerliği olan otokontrol mekanizmalarının kurulmasının son derece önemli olduğu, ancak, yapılan pek çok düzenlemeye rağmen kayıtdışı ekonominin kayda alınmasında önemli bir ilerlemenin sağlanmadığı, bu durumun kayıtlı mükellefler üzerindeki vergi baskısının artmasına yol açtığı,

- Türkiye'de öteden beri vergi müesseseleri ve vergi kuramları konusunda istikrarlı bir seyrin izlenmediği, uygulama ve yaklaşımların sürekli değiştiği, bu durumun çeşitli olumsuzluklara yol açtığı,

- Doğrudan vergilerin toplanmasında başarılı olunamadığı için hükümetlerin hasılat oranı yüksek olan dolaylı vergilere ağırlık verdiği, bu durumun vergi yükünün paylaşılmasında ve gelir dağı-

lımında mevcut adaletsizliği daha da artırdığı, özellikle ücretliler üzerindeki vergi yükünün giderek arttığı, gelir vergisinin büyük kısmını ücretlilerin ödediği, Tasarıda bu olumsuzlukları giderecek düzenlemelere de yer verilmesi gerektiği,

- Tasarıyla getirilen özel gider bildirimı müessesesinin sadece beyanname vermiş olan mükellefleri kapsadığı, gelir beyan etmeyenlerden gider bildirimı istenemeyeceği, ayrıca getirilen düzenlemenin sadece tüketim harcamalarını kapsadığı, yatırım harcamalarını dışarıda bıraktığı, bu nedenle bir otokontrol sistemi olarak değerlendirilemeyeceği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Tasarının vergi adaletini sağlamak, vergi tabanını genişletmek ve vergi konusundaki uluslararası gelişmeleri ölkemiz vergi sistemine uyarlamak amacıyla hazırlandığı,

- Vergilendirmede emek geliri üzerinden alınan vergilerin sermaye geliri üzerinden alınan vergilere göre daha düşük tutulmasının sosyal devlet anlayışının bir gereği olduğu, Tasarıyla bu düşünceenin bir uzantısı olarak ücretlilerin ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde asgari geçim indirimı müessesesinin getirildiği, buna paralel olarak vergi iadesi uygulamasının kaldırılmasının öngörüldüğu,

- Asgari geçim indirimı ile asgari ücretin hemen hemen yarısının vergi dışı bırakıldığı, evli ve dört çocuklu bir asgari ücretlinin ücretinin ise tamamının vergi dışı tutulduğu,

- 2005 yılında beyannameye tabi mükelleflerin yüzde 23'ünün sıfır, yüzde 59'unun ise neredeyse asgari ücret tutarında gelir beyan ettiği, dolayısıyla serbest meslek erbabının yüzde 82'sinin asgari ücretliden bile az gelir vergisi ödediği, bu nedenle Tasarıda özel gider bildirimı müessesesine yer verildiği,

- Özel gider bildirimı kapsamında, beyan ettikleri gelir ile harcamaları arasında farklılık tespit edilen mükelleflerden gider bildirimı isteneceği, beyan edilen gelir ve yapılan harcama arasındaki tutarsızlığın açıklanamaması halinde vergi incelemesine gidileceği,

ifade edilmiştir.

Geneli üzerindeki görüşmeleri müteakip, Tasarının ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini teminen öncelikle bir alt komisyonda ele alınmasına karar verilmiştir. Alt Komisyonun 16/01/2007 ve 17/01/2007 tarihlerinde yapmış olduğu görüşmelerde söz konusu Tasarı; Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğu, Kamu İhale Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) temsilcilerinin de katılımlarıyla ayrıntılı bir şekilde incelenmiş, Tasarı üzerinde kapsamlı değerlendirmeler yapılmıştır.

Bu defa Komisyonumuzun 24/01/2007 tarihinde yaptığı 32 nci Birleşiminde verilen bir önerge doğrultusunda, 15/1/2007 ve 23/1/2007 tarihlerinde Komisyona havale edilen Kütahya Milletvekili Abdullah Erdem Cantimur ve arkadaşlarının 2/926, Gaziantep Milletvekili Fatma şahin'in 2/933 ve İstanbul Milletvekili M. Mustafa Açıkalin'ın 2/934 esas numaralı Kanun Tekliflerinin de gündeme alınmalarına ve ilgileri nedeniyle 1/1266 esas numaralı Tasarı ile birleştirilmelerine karar verilmiştir. Bunun üzerine Alt Komisyon 25/01/2007 tarihinde yaptığı toplantıda söz konusu Teklifleri de Tasarı ile birlikte ele almış ve oluşturduğu metni bir raporla birlikte Komisyonumuza sunmuştur.

Alt Komisyonunda 1/1266 esas numaralı Tasarı esas alınmak suretiyle yapılan çalışmalar sonucunda:

• 2/934 esas numaralı Teklifin çerçeve 1 inci maddesi, madde çerçevesinin redaksiyona tabi tutulması ve maddeyle değerştirilen (6) numaralı bende "dokuma" ibaresinden sonra gelmek üzere "deri" ibaresinin eklenmesi suretiyle, 1 inci madde olarak,

- Tasarının;
  - Çerçeve 2 nci maddesi, anlatıma açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmak suretiyle,
  - Çerçeve 3 üncü maddesi; 193 sayılı Kanunun 41 inci maddesine eklenen (5) numaralı bendin birinci ve üçüncü paragraflarının açıklığa kavuşturulması suretiyle,
  - Çerçeve 4 üncü ve 5 inci maddeleri aynen,
  - Çerçeve 7 nci maddesi, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenmesi öngörülen fıkranın Kurumlar Vergisi Kanunundaki düzenlemeye paralel olarak yeniden düzenlenmesi ve ayrı bir fıkra yapılması suretiyle, 6 ncı madde olarak,
  - Çerçeve 8 inci maddesi, maddeye bağlı 99 uncu maddenin redaksiyona tabi tutulması suretiyle, 7 nci madde olarak,
  - Çerçeve 9 uncu maddesi, 7 nci maddede yapılan değişiklik doğrultusunda redaksiyona tabi tutulması suretiyle, 8 inci madde olarak,
  - Çerçeve 10 uncu maddesi, redaksiyona tabi tutulmak suretiyle, 9 uncu madde olarak,
  - 2/934 esas numaralı Teklifin çerçeve 1 inci maddesinde yer alan ve 193 sayılı Kanunun geçici 67 nci maddesinin (14) numaralı fıkrasında değişiklik öngören düzenleme, redaksiyona tabi tutulmak suretiyle, 10 uncu madde olarak,
  - 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendini değiştiren ve Petrol Kanununa göre boru hattıyla taşımacılık yapanlara yapılan teslim ve hizmetlerin, boru hatlarının inşası ve modernizasyonu ile sınırlı olmak üzere Katma Değer Vergisinden istisna edilmesine yönelik bir düzenleme, 11 inci madde olarak,
  - 2/934 esas numaralı Teklifin;
    - Çerçeve 2 nci maddesi, madde çerçevesi ve (r) bendinin ilk fıkrası redaksiyona tabi tutulmak suretiyle, 12 nci madde olarak,
    - Çerçeve 3 üncü maddesi; 488 sayılı Kanunun 8 inci maddesindeki resmi daire tanımında değişiklik yapılmasını öngören hükümlerin çıkarılması, ikinci el araç satışına ilişkin sözleşmelerden alınan binde 7,5 oranındaki harcın binde 1,5 olarak değiştirilmesi ve maddenin redaksiyona tabi tutulması suretiyle, 13 üncü madde olarak,
    - Çerçeve 4 üncü maddesi; Harçlar Kanununa ekli (4) sayılı tarifede yer alan gayrimenkul hükümündeki daimi ve müstakil hakların tesis ve devri için ödenen bedel üzerinden alınacak harca ilişkin bendin parantez içi ifadenin değiştirilmesine ilişkin bir hükmün eklenmesi suretiyle, 14 üncü madde olarak,
    - Çerçeve 5 inci maddesi, 6802 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinde değişiklik öngören hükümlerin çıkarılması suretiyle, 15 inci madde olarak,
    - 2/926 esas numaralı Teklifin çerçeve 1 inci maddesi, 5345 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde değişiklik yapılmasını öngören hükümlerin çıkarılması, söz konusu Kanunun 4 üncü maddesinin değiştirilmesi öngörülen (g) bendinin açıklığa kavuşturulması, Gelir İdaresi Başkanlığının taşra teşkilatına, vergi ve benzeri mali yükümlülüklerle ilişkin olarak tarh, tahakkuk, tahsil, terkin, tecil, iade, ödeme, muhasebe ve benzeri işlemlerden kaynaklanan davalar ile diğer idari davalarda taraf olma yetkisinin tanınması amacıyla Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapılmasına ilişkin bir hükmün eklenmesi suretiyle, 16 ncı madde olarak,

• Vergi ödeme sürelerinde idareye ve mükelleflere esneklik sağlanması amacıyla Gelir İdaresi Başkanlığına, beyannamelerin verilme ve ödeme sürelerinin son gününü kanuni süresinden itibaren bir ayı geçmemek üzere yeniden belirleme yetkisi veren bir düzenlemenin, 213 sayılı Kanuna mükerrekler 28 inci madde olarak eklenmesine yönelik bir düzenleme, 17 nci madde olarak,

• 2/926 esas numaralı Teklifin;

- Çerçeve 2 nci maddesi, 213 sayılı Kanunun 20 nci maddesine eklenmesi öngörülen fıkranın çıkarılması; özel usulsüzlük cezasına ilişkin olarak, 232 nci maddenin birinci fıkrasının 1 ilâ 5 numaralı bentlerinde sayılanlar dışında kalan kişilerin fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi ve giriş ve yolcu taşıma biletlerini almadıklarının tespitinin, Gelir İdaresi Başkanlığına vergi incelemesine yetkili olmayan kişilere de yaptırılabilmesine ilişkin bir cümlenin 213 sayılı Kanunun 353 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere eklenmesine yönelik bir hükmün ilave edilmesi ve Vergi Dairesi Başkanlığı kurulan illerde suç duyurularının bu birimler tarafından yapılabileceğine açıklık kazandırılması amacıyla 213 sayılı Kanunun 367 nci maddesinin birinci fıkrasında değişiklik öngören bir hükmün eklenmesi suretiyle, 18 inci madde olarak,

- Çerçeve 3 üncü maddesi, “talebi” ibaresinden önce gelmek üzere “yazılı” ibaresinin eklenmesi suretiyle, 19 uncu madde olarak,

• 2/934 esas numaralı Teklifin;

- Çerçeve 6 ncı ve 8 inci maddeleri, 20 ve 21 inci maddeler olarak aynen,

- Çerçeve 7 nci maddesi, 5084 sayılı Kanunun 3, 4 ve 6 ncı maddelerinde yer alan tarihlerin değiştirilmesine ilişkin hükümlerin çıkarılması suretiyle, 22 nci madde olarak,

• Tasarının 11 inci maddesi, 23 üncü madde olarak aynen,

• 2/934 esas numaralı Teklifin geçici 2 nci maddesi, birinci cümlesinde geçen “Türkiye Barolar Birliğine” ibaresinin çıkarılması suretiyle, geçici 1 inci madde olarak,

• Ücretlilere vergi iadesine ilişkin hükümlerin yürürlükten kaldırılması nedeniyle, ücretlilerin 2006 yılına ilişkin olarak 2007 yılında ödeyecekleri gelir vergisinden mahsup edilecek vergi indirimiiyle ilgili işlemlerin, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan mükerrekler 121 inci maddesi hükümlerine göre sonuçlandırılacağına ilişkin bir düzenleme geçici 2 nci madde olarak,

• Tasarının yürürlüğe ilişkin 12 nci maddesi, yapılan değişiklikler nedeniyle yeniden düzenlenmek suretiyle 24 üncü madde olarak, yürütmeye ilişkin 13 üncü maddesi ise 25 inci madde olarak aynen,

kabul edilmiştir.

• Alt Komisyonunda Tasarının çerçeve 1 ve 6 ncı maddeleri ise, metinden çıkarılmıştır.

Komisyonumuzun 7/2/2007 tarihinde yaptığı 35 inci Birleşiminde görüşmelere alt komisyon metni üzerinden devam edilmesine karar verilmiştir.

Alt Komisyon Metninin;

- Çerçeve 1 inci maddesi, maddeye bağlı (6) numaralı bendin uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla açıklığa kavuşturulması suretiyle,

- Çerçeve 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9 uncu maddeleri aynen,

- Çerçeve 10 uncu maddesi, Gelir Vergisi Kanununda ve Katma Değer Vergisi Kanununda yer alan vergi ödeme sürelerinin artırılmasını teminen yeniden düzenlenmek suretiyle,

- Çerçeve 11 inci maddesi; Tasarıya eklenen yeni 11 inci madde nedeniyle, madde numarası 12 olarak teselsül ettirilmek suretiyle aynen,

- Çerçeve 12 nci maddesi; madde çerçevesine, bedelsiz eğitim ve öğretim hizmetlerini teşvik etmek amacıyla, üniversite ve yüksekokullar ile 625 sayılı Kanuna tabi özel okullar tarafından verilen bedelsiz eğitim ve öğretim hizmetlerine ilişkin olan ve kapasitelerinin yüzde 10'u ile sınırlandırılmış bulunan KDV istisnasının, söz konusu okulların kapasitesinin yüzde 50'sine çıkarılmasını öngören bir hükmün eklenmesi ve madde numarasının 13 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 13 üncü maddesi, yeni eklenen madde nedeniyle 15 inci madde olarak aynen,

- Çerçeve 14 üncü maddesi; madde çerçevesine Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatiflerinin öz kaynaklarından kullandıkları veya üyelerinin bankalardan kullanacakları kredilere ilişkin işlemlerin harçtan bağışık tutulmasını öngören bir düzenlemenin eklenmesi suretiyle, 16 ncı madde olarak,

- Çerçeve 15 inci maddesi; sigorta muameleleri ile bunların iptal işlemlerinin aynı vergilendirme döneminde yapılmadığı durumlarda da, iptal edilen sigorta muamelelerine ilişkin vergilerin (yalnızca iptal tarihinden sonraki poliçe dönemlerine ait olan kısmının), iptalin gerçekleştiği dönemde hesaplanan banka ve sigorta muameleleri vergisinden indirilmesine ve iptal edilen sigorta muamelelerine ilişkin yalnızca iptal tarihinden sonraki döneme ait olan ancak muamelenin iptal edildiği dönemde indirim konusu yapılamayan verginin, sonraki vergilendirme dönemlerinde de indirim konusu yapılmasına imkan sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmek suretiyle, 17 nci madde olarak,

- Çerçeve 16 ncı maddesi, madde çerçevesinde sehven "birinci fıkrasında" şeklinde geçen ibarenin "ikinci fıkrasında" olarak düzeltilmesi suretiyle, 18 inci madde olarak,

- Çerçeve 17 ve 18 inci maddeleri, 19 ve 20 nci maddeler olarak aynen,

- Çerçeve 19 uncu maddesi, 6183 sayılı Kanun kapsamında kurulan satış komisyonlarının oluşumunda komisyonların toplanabilmelerini kolaylaştırmak amacıyla tapu sicil muhafızının komisyona katılmak üzere kendi yerine bir vekil belirleyebilmesini öngören bir düzenlemenin ilave edilmesi suretiyle, 21 inci madde olarak,

- 20 nci maddesi, birinci cümlesinde geçen "aksine bir düzenleme" ibaresinin kanun diline uygunluğun sağlanması amacıyla "yeni bir düzenleme" şeklinde değiştirilmesi suretiyle, 22 nci madde olarak,

- Çerçeve 21 inci maddesi, 23 üncü madde olarak aynen,

- Çerçeve 22 nci maddesi; yatırım ve istihdamın teşviki amacıyla, teşvik kapsamındaki illerde 1.4.2005 tarihinden önce faaliyete geçmiş olan işletmelerde çalışan tüm işçilerin vergi ve sigorta primi teşviğinden yararlanabilmesini, bu işletmelere enerji desteği sağlanmasını ve bedelsiz yatırım yeri tahsisinde mülkiyet devri yerine, bedelsiz olarak 49 yıl süreyle irtifak veya kullanım hakkı tesis edilmesini teminen yeniden düzenlenmek suretiyle, 24 üncü madde olarak,

- 23 üncü maddesi, yeni eklenen maddeler nedeniyle 34 üncü madde olarak aynen,

- Geçici 1 ve 2 nci maddeleri aynen,

- Yürürlüğe ilişkin 24 üncü maddesi, Tasarıya yeni eklenen maddeler nedeniyle yeniden düzenlenmek suretiyle 35 inci madde olarak,

- Yürütmeye ilişkin 25 inci maddesi, 36 ncı madde olarak aynen,
kabul edilmiştir.

Ayrıca;

- Tasarı ile gayrimenkullerin elden çıkarılmasından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesinde uygulanan dört yıllık sürenin beş yıla çıkarılması nedeniyle müktesep hakların korunması amacıyla 1.1.2007 tarihinden önce iktisap edilmiş bulunan gayrimenkullerin elden çıkarılmasında dört yıllık sürenin esas alınmasını teminen, Gelir Vergisi Kanununa bir geçici madde eklenmesine ilişkin düzenleme yeni çerçeve 11 inci madde olarak,

- Karayolları Trafik Kanununda minibüs olarak tanımlanan sürücü dahil 9 kişilik oturma yeri olan araçların ÖTV oranının yüzde 10 olarak değiştirilmesini ve böylece söz konusu araçların vergi oranının 87.02 tarife pozisyonunda sınıflandırılan minibüsler için uygulanan vergi oranı ile eşitlenmesini teminen, Özel Tüketim Vergisi Kanununa Ekli (II) sayılı Listede değişiklik öngören bir düzenleme yeni çerçeve 14 üncü madde olarak,

- Ticaret Sicili Harçlarından ilgili ticaret odalarına aktarılan yüzde 23,5 oranındaki payın yüzde 25'e çıkarılmasını teminen, Türk Ticaret Kanununun 26 ncı maddesinde değişiklik öngören bir düzenleme çerçeve 25 inci madde olarak,

- Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca soruşturma ve kovuşturma makamlarının istemi üzerine baro tarafından görevlendirilen müdafî ve vekillere ödenen ücretlerin yanında bu görevlendirmelerle ilgili cari giderlerin de barolar tarafından karşılanabilmesini teminen Avukatlık Kanununun 180 inci maddesinde değişiklik öngören bir düzenleme çerçeve 26 ncı madde olarak,

- Kazanılmış hakların korunması amacıyla, aynı kaynak için yapılmış çoklu başvurulara ilişkin olarak tüm yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle Enerji Piyasası Düzenleme Kurulundan lisans almış olanların lisanslarının, yargıya intikal edip etmediğine bakılmaksızın ve herhangi bir işleme gerek bulunmaksızın geçerli kılınmasını teminen, Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinde değişiklik öngören bir düzenleme, çerçeve 27 nci madde olarak,

- Türk Ticaret Kanununda 5274 sayılı Kanunla yapılan değişikliklere intibak sağlamak üzere, Türkiye Halk Bankası A.Ş.'nin hisse senetlerinin itibari değerinin, yeniden düzenlenmesi ve bunun Bankanın nominal sermayesi artırılmaksızın Özelleştirme İdaresi Başkanlığının mevcut payından feragat edilmesi suretiyle gerçekleştirilmesini teminen, 4603 sayılı Kanuna geçici 10 uncu maddenin eklenmesine ilişkin düzenleme çerçeve 28 inci madde olarak,

- Yeni Türk Ceza Kanununa uyumunun sağlanmasını, Anayasa Mahkemesinin kimi hükümlerini iptal etmesi nedeniyle doğan boşluğun giderilmesi, izinsiz alkol üretimine müeyyide getirilmesi ve satış belgesi olmaksızın tütün ürünlerini ve alkollü içkileri satanların mallarına el konulması ya da bunların imha edilmesini teminen 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin değiştirilmesine ilişkin düzenleme çerçeve 29 uncu madde olarak,

- Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile öngörülen ve 2006 yılında uygulanmaya başlanan iç mali kontrol sisteminin geliştirilmesini ve kamu kuruluşları arasındaki uygulama farklılıkları

rının giderilmesini ve koordinasyonun sağlanmasını, Kanun gereğince istihdam edilecek mali hizmetler uzmanlarının ÖSYM tarafından yapılacak merkezi sınavdan sonra Maliye Bakanlığınca sözlü sınava tabi tutulmak suretiyle işe alınmalarına, bunların nitelikleri, atanmaları, yetiştirilmeleri ve yeterlilik sınavlarına ilişkin hususların Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesini, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında kamu zararı için sorumluluk esasının getirilmesini öngören düzenleme çerçeve 30 uncu madde olarak,

- Döner sermayeli işletmelerin gayrisafı hasılatları üzerinden genel bütçeye irat kaydedilen Hazine payı oranının, Maliye Bakanı tarafından gerektiğinde yüzde 1'e kadar indirilebilmesini teminen, 5234 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinde değişiklik öngören bir düzenleme çerçeve 31 inci madde olarak,

- Tahsil edilen esnaf sicil harçlarından ilgili birliklere aktarılan kısmın yüzde 23,5'ten yüzde 25'e çıkarılmasını teminen, 5362 sayılı Kanunun 69 uncu maddesinde değişiklik yapılmasına ilişkin düzenleme çerçeve 32 nci madde olarak,

- Meslek yüksekokullarının Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek uzmanlık alanlarına açıktan ya da naklen atanacak öğretim görevlisi kadrolarında görevlendirilecek nitelikte olmakla birlikte, eğitim durumu ve yaşı itibarıyla bu sınavlara girme imkanı bulunmayan ahşap ustası, taş ustası, demir ustası, halı ustası gibi mesleğinde usta öğretici kimselerin meslek yüksekokullarında görevlendirilebilmeleri için söz konusu sınavdan muaf tutulmalarını teminen, 78 sayılı Kanun Hükmünde Karamamenin ek 8 inci maddesinde değişiklik yapılmasına ilişkin düzenleme çerçeve 33 üncü madde olarak,

- Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilen sosyal güvenlik kuruluşlarının ve yeşil kart sahiplerinin Sağlık Bakanlığınca bağlı hastanelerden 2006 yılı sonu itibarıyla aldıkları tedavi hizmetlerine ait tutarlar ile söz konusu hastanelere bağlı döner sermaye işletmelerinin genel bütçeye ödemeleri gereken Hazine paylarına ilişkin olarak Maliye Bakanı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve Sağlık Bakanına müştereken mahsuplaşma, alacaktan vazgeçme ve borçları terkin etme suretiyle uzlaşma yetkisi verilmesine ilişkin düzenleme geçici 3 üncü madde olarak,

Tasarıya eklenmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Bu Raporun Sözcüsü
<i>Sait Açıba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Osman Nuri Filiz</i>
Afyonkarahisar	Bursa	Denizli
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Sekmen</i>	<i>Sabahattin Yıldız</i>	<i>Mehmet Zekai Özcan</i>
İstanbul	Muş	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>M. Mesut Özakcan</i>	<i>A. Kemal Deveciler</i>	<i>Ahmet İnal</i>
Aydın	Balıkesir	Batman
(Ayrıışık oy yazısı ektedir)	(Ayrıışık oy ektedir)	

Üye <i>Muhsin Koçyiğit</i> Diyarbakır (Ayrışik oy ekte)	Üye <i>Alaattin Büyükkaya</i> İstanbul	Üye <i>A. Kemal Kumkumoğlu</i> İstanbul (Ayrışik oy yazım ektedir)
Üye <i>Birgen Keleş</i> İstanbul (Karşı oy yazısı ektedir)	Üye <i>Kemal Kılıçdaroğlu</i> İstanbul (Ayrışik oy ektedir)	Üye <i>M. Mustafa Açıkalin</i> İstanbul
Üye <i>Bülent Baratalı</i> İzmir (Ayrışik oy yazısı ektedir)	Üye <i>Fazıl Karaman</i> İzmir	Üye <i>Mustafa Elitaş</i> Kayseri
Üye <i>Taner Yıldız</i> Kayseri	Üye <i>Mikail Arslan</i> Kırşehir	Üye <i>Mustafa Ünalı</i> Konya
Üye <i>Hasan Fehmi Kinay</i> Kütahya	Üye <i>Muharrem Doğan</i> Mardin (Ayrışik oy ektedir)	Üye <i>Mustafa Özyürek</i> Mersin (Ayrışik oy yazısı ektedir)
Üye <i>Gürol Ergin</i> Muğla (Ayrışik oy yazısı ekte)	Üye <i>Osman Seyfi</i> Nevşehir	Üye <i>Cemal Uysal</i> Ordu
Üye <i>Kâzım Türkmen</i> Ordu (Ayrışik oy ektedir)	Üye <i>İmdat Sütlüoğlu</i> Rize	Üye <i>Sabahattin Cevheri</i> Şanlıurfa
Üye <i>Enis Tütüncü</i> Tekirdağ (Karşı oy ektedir)	Üye <i>M. Ergun Dağcıoğlu</i> Tokat	Üye <i>M. Akif Hamzaçebi</i> Trabzon (Ayrışik oy yazısı ektedir)

AYRIŞIK OY

Tasarı AKP hükümetinin "torba yasa" anlayışının yeni bir ürünü olmuştur. Plan ve Bütçe Komisyonuna toplam 13 madde olarak gelen Tasarı komisyondan geçici maddelerle birlikte toplam 39 madde olarak çıkmıştır. Tasarının konusuyla ilgili olmayan birçok madde komisyon görüşmeleri sırasında önergelerle Tasarıya ilave edilmiştir. Bu tutum TBMM içtüzüğüne aykırıdır. Hükümetin ve AKP grubunun kanıksadığı bu anlayışı doğru bulmadığımızı bir kez daha ifade ediyoruz.

1. Tasarının 2 nci maddesi ile hükümet "ücretlilerde vergi iadesi" olarak bilinen uygulamayı 01.01.2007 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırmayı planlamaktadır. Buna göre ücretliler 2006 yılında topladıkları fiş ve faturalar üzerinden hesaplanan vergi iadesini 2007 yılında (Şubat ayından itibaren) son kez alacaklardır. Alınacak vergi iadesi 2006 yılına ilişkin olup sadece ödemesi 2007 yılında yapılmaktadır.

Kaldırılan vergi iadesinin yerine ise yine sadece ücretlilerin yararlanacağı "asgari geçim indirimi"nin getirilmesi öngörülmektedir. Asgari geçim indirimi ücretlilerin kendisi için asgari ücretin yüzde 50'si, eşi için yüzde 10'u, ilk iki çocuk için yüzde 7.5 (toplam yüzde 15) ve diğer çocukların her biri için yüzde 5'dir. Buna göre evli ve 4 çocuklu bir asgari ücretlinin eş ve çocuklarının çalışmaması halinde, ücreti gelir vergisine tabi olmayacaktır.

Bu düzenlemeye ilişkin görüşlerimiz şöyledir:

1.1. Ücretlilerde vergi iadesi uygulamasının amacı belge düzenini yaygınlaştırarak vergi hasılatında artış sağlanmasıdır. Ancak 1985 yılından bu yana süregelen uygulamanın sonuçları bu sistemin vergi hasılatına ciddi bir katkı sağlamadığını göstermiştir. "Ücretlilerde Vergi İndirimi"nin kaldırılmasının arka planında bu müessesenin vergi hasılatına bir katkısının olmadığı yönündeki tespit vardır. Ayrıca bir vergi sisteminin bütün güvenlik unsurunun perakende aşamada düzenlenecek fiş ve fatura olması düşünülemez. Ancak bu müessese kaldırılırken Sayın Maliye Bakanının herkesi alışverişlerde fiş, belge almaya çağırması bir çelişkidir. Gerçekte bu çağrı ile vergi sisteminin hiçbir otokontrol müessesesinin kalmadığı itiraf edilmektedir.

Tasarının bu noktadaki eksiği vergi iadesini kaldırırken vergi sistemine ciddi bir "otokontrol müessesesi" ilave etmemiş olmasıdır.

1.2. Ücretlilere vergi iadesi ile asgari geçim indiriminin bütçe açısından yükünün başabaş düzeyde olduğu Gelir İdaresi yetkililerince ifade edilmiştir. Ancak 2007de ödenecek olan vergi iadesi 2006 yılına ilişkindir. Asgari geçim indirimi uygulaması ise 2008 yılında başlayacaktır. Bu durumda 2007 yılında ücretlilere hiçbir şey verilmemiş olmaktadır. Adil olan asgari geçim indiriminin 2007 başından itibaren yürürlüğe konulmasıdır.

1.3. Getirilmek istenilen "Asgari Geçim indirimi" Gelir Vergisi Kanununda eskiden olan ve bütün mükelleflerin yararlandığı "en az geçim indirimi" ile sadece ücretlilerin yararlandığı "özel indirim"in karışımı bir müessese niteliğindedir. Ücret geliri elde eden dışında çalışmayan ve bir geliri de olmayan eş ile çocukların da dikkate alınmış olması müesseseyi teorideki "en az geçim indirimi" anlayışına yaklaştırmaktadır. Böyle olunca da eşitlik ilkesi gereği bundan neden bütün mükelleflerin yararlanmadığı sorusunun sorulması gerekir.

1.4. Asgari geçim indiriminin çocuk sayısındaki artışa bağlı olarak artacak olması doğru değildir. Bu nüfus artışına vurgu yapan bir anlayıştır. Çocuklarla ilgili indirimi de ücretlinin indirimine ilave etmek daha doğru olur. Bütçe olanakları buna izin vermiyorsa bu kademeli olarak yapılabilir.

1.5. Maddede yazılı olan "herhangi bir geliri olmayan eş" kavramı tartışma yaratacak niteliktedir. Buna göre örneğin önemsenmeyecek tutarda mevduat faiz geliri veya arızı kazancı olan eş nedeniyle asgari geçim indiriminden yararlanılamayacaktır. Müessesenin amacının bu olmaması gerekir. Bu hüküm eşitlik ilkesine aykırı, arzu edilmeyen sonuçların doğmasına yol açacak niteliktedir.

Hükümet asgari geçim indirimini iki gerekçeye dayandırmaktadır.

⇒ Ayırma Teorisi: Bu teoriye göre ücret gelirleri sermaye gelirlerine kıyasla daha hafif vergilendirilir.

⇒ İstihdam üzerindeki vergi yüküne ilişkin uluslararası kıyaslamalarda Türkiye'nin karnesinin iyi olmaması. Türkiye imalat sanayiinde istihdam üzerindeki vergi yükünde yüzde 42.7 oranı ile OECD birincisidir.

Her iki gerekçeye de iştirak ediyoruz. İstihdam üzerindeki vergi yükünün azaltılması gerekir.

Ancak AKP iktidarından önce Gelir Vergisi Kanununda ücret gelirlerini diğer gelirlere kıyasla daha korumacı bir anlayışla vergilendiren iki müessese vardı.

Bunlardan birincisi ücretli gelirlerinin vergilendirildiği tarife diğer gelirlerin vergilendirildiği tarifeden 5 puan daha düşük olarak düzenlenmişti.

İkincisi ise ücret gelirlerinin belli bir tutarı "özel indirim" adı altında gelir vergisinin dışında bırakılıyordu.

AKP "Acil Eylem Planı" ile özel indirimin tutarının yetersiz olduğunu belirttikten sonra bunu kademeli olarak asgari ücret seviyesine çıkaracağını taahhüt etmişti. Ancak AKP'nin yaptığı, vadedtiğinin tam tersi oldu. Hem özel indirim, hem de ücretlilerin 5 puan indirimli gelir vergisi tarifi 2004 yılında yürürlükten kaldırıldı. Şimdi "geriye dönüp, ayırma teorisini uygulamaya intikal ettiriyoruz" şeklindeki bir gerekçeyi samimi bulmak mümkün değil.

Bu nedenle Tasarıyla yapılmak istenenlerin ücretlilere ilave bir katkı sağlanmasıyla hiçbir ilgisi bulunmamaktadır.

2. Hükümet Tasarısı'nın 6 ncı maddesinde yer alan "Özel gider bildirimi"nin alt komisyon çalışmalarında Tasarıdan çıkarılması kararlaştırılmıştır. Esasen Tasarıda yer alan özel gider bildirimi bir otokontrol müessesesi olarak düzenlenmemiştir. Adeta içi boş bir düzenlemedir. Düzenlemenin olması ile olmaması arasında hiçbir fark yoktur. Ancak gelir vergisi sistemimizde hiçbir otokontrol müessesesi yoktur. Bu nedenle "ücretlilerde vergi indirimi" kaldırılırken, kayıtdışı önleyecek, vergi gelirlerinin kompozisyonunu daha adil bir yapıya kavuşturmaya katkıda bulunabilecek bir otokontrol aracının sisteme dahil edilmemiş olmasını önemli bir eksiklik olarak görüyoruz.

3. Tasarının 24 üncü maddesi 29.01.2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanunda değişiklik öngörmektedir. Anılan Kanun; Gelir Vergisi Stopajı ve Sigorta Primi İşveren Hissesi Teşviki yanında, Bedelsiz Yatırım Yeri Tahsisi ile Enerji Desteği başlıkları altında üç grup teşvik öngörmektedir. Teşviklerin yürürlüğe girmesi sonrasında Kanunda kısa sürede çok sayıda değişiklik yapılmıştır.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte vergi teşviği kapsamına 36 il girerken, 01.04.2005 tarihli ve 5350 sayılı Kanunla yapılan değişiklik sonucunda kapsama giren il sayısı 49 olarak belirlenmiştir.

Anılan 5350 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle ayrıca istihdam şartı değiştirilerek "otuz işçi" olarak belirlenmiştir. Yani 01.04.2005 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin en az otuz işçi çalıştırmaları koşuluyla bu iş yerlerinde çalıştırdıkları işçilerin; 01.04.2005 tarihinden önce işe başlamış gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin ise çalıştırdıkları işçi sayısını en az yüzde yirmi oranında artırmaları ve çalıştırılan toplam işçi sayısının asgari otuz kişiye ulaşması halinde (bu işyerlerinde çalıştırılan toplam işçi sayısını geçmemek üzere), artırdıkları işçi sayısı ile mevcut işçilerden artırdıkları işçi sayısının iki katı kadar işçinin sigorta primi işveren hissesinin

i. Organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu işyerleri için tamamı

ii. Diğer yerlerdeki işyerleri için yüzde sekseni Hazinece karşılanır.

5350 sayılı Kanun bunların dışında bedelsiz yatırım yeri tahsisi ile Enerji Desteğinde de değişiklik yapmıştır.

Bedelsiz Yatırım Yeri Tahsisinde daha sonra yürürlüğe giren 31.07.2004 tarihli ve 5228 sayılı Kanunla da değişiklik yapılmıştır.

Son olarak 26.12.2006 tarihli 5568 sayılı Kanun ile de 5084 sayılı Kanundaki destek ve teşviklerin ilgili maddelerdeki sürelerle bağlı olmaksızın 31.12.2007 tarihine kadar tamamlananlar için 5 yıl, 31.12.2008 tarihine kadar tamamlananlar için 4 yıl, 31.12.2009 tarihine kadar tamamlananlar için 3 yıl süreyle uygulanacağı hükmü getirilmiştir.

Görüldüğü gibi 5084 sayılı Kanunda kısa sürede hem de yasanın esasları olan maddelerde üç kez değişiklik yapılmıştır. Tasarı dördüncü değişikliği düzenlemektedir.

Tasarının 24 üncü maddesi 5084 sayılı Kanunda geçen "otuz işçi" ibarelerini "on işçi" olarak değiştirmiştir.

Tasarıyla yapılan bir diğer önemli değişiklik ise vergi ve sigorta primi teşvikinde esas olan 01.04.2005 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin mevcut işçi sayısını yüzde yirmi oranında artırmaları ve bu şekilde artırılanlar da dahil olmak üzere toplam işçi sayısının otuza ulaşması yönündeki şartı tamamen kaldırmasıdır. Bunu kesinlikle doğru buluyoruz. Yapılanı "teşvik" olarak isimlendirmek mümkün değildir.

5084 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi "Enerji desteği"ni düzenlemektedir. Maddeye göre 01.04.2005 tarihinden önce faaliyete geçen işletmelerde istihdam edilen işçilerin sayısının yüzde yirmi oranında artırılması ve bu şekilde, istihdam edilen toplam işçi sayısının asgari on kişiye ulaşması halinde bu işletmeler yüzde yirmi oranında elektrik enerji desteğinden yararlanırlar.

Tasarının 24 üncü maddesinin "C" bendi ise "Enerji desteği" başlıklı söz konusu maddede değişiklik yapmaktadır. Tasarının bu maddede yaptığı ve benimsemediğimiz en önemli değişiklik 01.04.2005 tarihinden önce faaliyete geçmiş olan işletmelerde enerji desteğinden yararlanabilmek için gerekli olan belli bir sayıdan az olmamak üzere işçi istihdam edilmesi şartının kaldırılıyor olmasıdır.

Teşvik Yasasının kapsamı kendi içinde ayrıca tartışılabilir. Uygulanan modelin Türkiye'nin ihtiyaçlarına uygun olmadığı açıktır. Ancak böyle iken gerek vergi ve sigorta primi, gerekse enerji desteğinde öteden beri var olan istihdam şartının kaldırılmasını yanlış buluyoruz. 01.04.2005 tari-

hinden sonra faaliyete geçen işletmelerde istihdam şartı aranırken bu tarihten önce faaliyete geçmiş işletmelerde istihdam şartından vazgeçilmesinin makul hiçbir açıklaması bulunmamaktadır.

Tasarı Bedelsiz Yatırım Yeri Tahsisine ilişkin hükümlerde de değişiklik öngörmektedir.

Kanunun yürürlüğünden sonra yukarıda da belirtildiği üzere kısa dönemde çok sayıda değişiklik yapılmış olması getirilen "teşvik" modelinin tüm kesimlerin içine sinen, ekonomimizin ihtiyaç duyduğu bir model olmadığını göstermektedir. Baştan doğru kurulmayan bir model bu nedenle sürekli olarak değişikliğe tabi tutulmaktadır. Ancak bu değişiklikler de teşvik modelini ekonomimizin ihtiyaç duyduğu bir şekle dönüştürmeye yetmeyecektir.

4. Tasarının Geçici 3 üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle Maliye Bakanı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve Sağlık Bakanına Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilen sosyal güvenlik kurumlarının ve yeşil kartlıların Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerden 2006 yıl sonu itibarıyla aldıkları tedavi hizmetlerine ait tutarlar ile 2006 yılında söz konusu hastanelere bağlı döner sermaye işletmelerinin genel bütçeye ödenmesi gereken Hazine paylarına ilişkin olarak mahsuplaşma, alacaktan vazgeçme veya borçları terkin etmek suretiyle uzlaşmaya müştereken yetki verilmektedir.

Kamu harcamalarını düşük göstermek amacıyla AKP hükümetinin siyasi yaratıcılığının en iyi örneklerinden bir tanesi de sağlık harcamalarının tahakkuk ettirilmemek suretiyle mali raporlara eksik yansıtılmasıdır. Özellikle sosyal güvenlik kurumlarının başta SSK olmak üzere uygulanan politikalarının sağlık harcamalarında ortaya çıkardığı etkinsizliğin ve artan harcama (fatura) miktarının gizlenmesi bu suretle sağlanmaya çalışılmaktadır.

Başta sosyal güvenlik kurumları ve bütçe kurumları olmak üzere kamu kurumlarının devlet hastanelerine olan birikmiş 5 milyar YTL tutarındaki yükümlülüğü önemli bir kısmı mali raporlarda tahakkuk etmiş bir gider olarak görülmektedir. Üniversite hastaneleri de bu toplama dahil edildiğinde tutar 6 milyar YTL'ye yaklaşmaktadır. Hükümet ve ekonomi yönetimi ise 2006 yılında önce 5437 sayılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 11 inci maddesi ile sonra da bu maddede değişiklik yapan 5471 sayılı Kanunun 3üncü maddesi ile devlet hastanelerinin 31.12.2004 yılına kadar olan alacaklarının silinmesi konusunda düzenleme yapmıştır. Tasarı ile getirilen düzenleme ile ise 2004 sonrası döneme ilişkin alacakların mahsup, alacaktan vazgeçme ya da terkin yoluyla ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Bu uygulamanın iki temel sonucu vardır:

⇒ Bütçenin genellik ilkesi dışına çıkılması suretiyle bütçeye konu olan gelir ve giderlerin tam gösterilmesinin önüne geçilmekte dolayısıyla genelde kamu harcamaları özelde ise sağlık harcamaları olduğundan düşük gösterilmektedir. Bu ise aynı zamanda kamu kesimi genel dengesinin de eksik gösterilmesine yol açacaktır.

⇒ Bu uygulamanın diğer bir sonucu ise döner sermayelerin alacaklarının silinmesi yoluyla devlet hastanelerinin mali güçlük içine düşmesi ve bunun sonucunda hem üretilen sağlık hizmetinin kalitesinin azalması hem de hastanelerin piyasaya olan yükümlülüklerinin yerine getirilememesidir.

Konunun daha iyi değerlendirilebilmesi amacıyla sağlık sistemine ilişkin bir tabloyu aşağıda sunuyoruz.

<u>(milyon YTL)</u>	<u>1999</u>	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>
Ticari Alacaklar Toplamı	164	260	452	911	1.402	2.218	4.840	6.200
Sağlık Bakanlığı						1.542	3.932	5.037
Brüt Satışlar	588	1.031	1.678	3.182	4.365	7.295	10.492	
Tic. Alacak./Brüt Satış (%)	27,9	25,2	26,9	28,6	32,1	30,4	46,1	
Tic. Alacak./GSMH (%)	0,21	0,21	0,26	0,33	0,39	0,52	1,00	

Kaynak: CHP Grup Ekonomi Danışmanlığı

Dolayısıyla, hastanelerin harcamalarının döner sermayelerdeki kaynakla sağlandığı bir ortamda döner sermayelerin hızla ödeme güçlüğüne bir süre sonra da ödeme imkânsızlığına çekilmesi bir bütün olarak sağlık sistemini olumsuz etkileyecektir.

Maddenin ikinci fıkrasında yer alan uzlaşma sonrasında faturalar ve eklerinin imha edilmesine yönelik hüküm doğru değildir. Bu belgelerin belli bir süre ile muhafaza edilmesi başka açılardan gerekli olabilir. Bu nedenle anılan hükmün düzeltilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

<i>M. Akif Hamzaçebi</i> Trabzon	<i>Birgen Keleş</i> İstanbul	<i>Kemal Kılıçdaroğlu</i> İstanbul
<i>A. Kemal Kumkumoğlu</i> İstanbul	<i>M. Mesut Özakcan</i> Aydın	<i>A. Kemal Devencil</i> Balıkesir
<i>Bülent Baratalı</i> İzmir	<i>Mustafa Özyürek</i> Mersin	<i>Gürol Ergin</i> Muğla
<i>Kazım Türkmen</i> Ordu	<i>Enis Tütüncü</i> Tekirdağ	

AYRIŞIK OY

1- Gelir Vergisi Kanununda değişiklik yapılmasına dair Kanun Tasarısının 2 nci maddesi ile çalışanlara uygulanmakta olan "vergi iadesi" kaldırılarak yerine "Asgari Geçim İndirimi" sistemi getirilmektedir.

Bu düzenleme Hükümetin imzaladığı niyet mektupları çerçevesinde IMF'ye verdiği taahhütlerin yerine getirilmesidir.

Nitekim önce 2006'da emeklilere uygulanmakta olan vergi iadesi kaldırıldı. Şimdi de 2007 yılından itibaren bu düzenleme ile çalışanlara uygulanmakta olan vergi iadesi kaldırılarak sistem tamamen devre dışı bırakılmaktadır.

Bugün Türk Ekonomisinin ve Türk Vergi Sisteminin en önemli sorunu olan kayıtdışı ekonomi ile mücadelede, belge düzeninin oturturulmasında vergi iadesi sistemi çok önemli bir görev üstlenmişken bunun sistemden çıkarılması kayıtdışına prim vermekten başka işe yaramayacaktır.

- Kayıtdışı ekonominin büyüklüğü vergi sisteminin yapısını sabit ve dar gelirli aleyhine bozmaktadır. Kayıtdışı arttıkça sistem daha çok dolaylı vergilere doğru kaymaktadır.

Nitekim AKP Hükümeti 2002 yılı sonunda % 66'dan aldığı dolaylı vergilerin oranını bu süreç sonunda bugün % 72'lere doğru yükseltmiş bulunmaktadır.

- Bu maddedeki düzenleme ile vergi iadesi tamamen kaldırılmakta 2008 yılından itibaren asgari geçim indirimi sistemine geçilmektedir. Bunun vergi iadesi sisteminin yerini alması mümkün

değildir. Çünkü bundan sadece kamuda çalışanlar ile sendikali işçiler yararlanacak, özel sektörde asgari ücretle çalışan ve net ücret üzerinden anlaşılan milyonlarca işçi yararlanamayacaktır. Bilindiği gibi ülkemizde çalışanlar "net ücret" üzerinden işverenle anlaşmaları için hukuken işçinin ödemiş gözüktüğü vergi ve prim kesintilerini de genellikle işverenler üstlenmektedir.

Çünkü, Türkiye'de çalışanların % 90'ı işveren ile net ücret üzerinden anlaşarak işe kabul edilmekte gerisine karışmamakta aksi halde işe alınmamakta, alınmışsa da işine son verilmektedir.

Bu şekilde ücretlilerden vergi iadesinin kaldırılması, işverenle net ücret üzerinden anlaşan milyonlarca işçiyi bir ek gelirden yani vergi iadesi gelirinden mahrum bırakacaktır.

Bu sistemden esas kazançlı çıkacak ücretleri net ödeyen ve istihdam maliyetlerini düşünen işverenler olacaktır.

Vergi iadesi sisteminin kaldırılıp yerini asgari geçim indirimine bırakmasının etkisi 2008 yılından sonra sıfırlanacaktır. Çünkü, 2009 yılından itibaren kamu görevlilerinin ve çalışanların maaşları artırılırken artış oranı içerisinde asgari geçim indirimini nedeniyle oluşacak artışlarda maaş-ücret artışının bir uzantısı, bir unsuru şeklinde değerlendirilecektir.

Bu şekilde 2006 yılında 2,5 milyar YTL, 2007 yılında, 2006 yılı gelirine mahsuben 2,9 milyar YTL, vergi iadesi uygulanacak, eğer vergi iadesi sistemi devam etseydi 2008 yılında yaklaşık 3,5 milyar YTL vergi iadesi yapılacaktır. Şimdi sayısı 10.5 milyonu bulan ücretliler için getirilen "en az geçim indirimi" nedeniyle gelir vergisinde çıkacak kayıp 3 milyar YTL dolayındadır. Sonuçta bu düzenleme ile hükümet çalışanlardan 500 milyon YTL=500 trilyon TL'yi geri alarak başka alanlara aktarmaktadır. Ayrıca 2008 yılında 2007 yılı gelirlerine mahsuben ödenmesi gereken vergi iadesi ödemeyerek çalışanlardan ve kamu görevlilerinden asgari 3 milyar YTL= 3 katrilyon lirayı geri almaktadır.

Yani, çalışanların 2007 yılında alacakları vergi iadesi ödenmeyerek ortadan kaldırılmaktadır.

2- Tasarının 5. maddesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80/6. maddesi değiştirilerek gayrimenkulların iktisap tarihinden (edinme tarihinden) itibaren elden çıkarılma süresi 4 yıldan 5 yıla çıkarılmaktadır.

Böylece mevcut sistemde, bir gayrimenkul (ev, arsa, arazi, dükkan, işyeri) iktisap yani edinme tarihinden itibaren dört yıl içinde elden çıkarılırsa, aradaki fark "değer artış kazancı" olarak gelir vergisine tabi iken bu düzenleme ile bu süre gayrimenkul sahiplerinin aleyhine 4 yıldan 5 yıla çıkarılmaktadır. Böylece mülk sahiplerinin mülkleri üzerindeki tasarruf özgürlükleri sınırlandırılmaktadır.

Gayrimenkulunu amansız hastalık veya tedavi amacıyla elden çıkarmak zorunda kalanlar değer artış vergisi ödememek için eskiden 4 yıl beklemleri gerekirken şimdi bir yıl daha fazla yani beş yıl beklemek zorunda kalacaklardır.

3- En Az Geçim İndirimi Kurumu diğer ülkelerde yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi veren mükellefleri de kapsamaktadır. Madde bu haliyle sadece ücretlileri kapsadığından anayasanın eşitlik ilkesine de aykırıdır. Bunun esnaf sanatkar, serbest meslek erbabı ve ticaret erbabı gibi beyanname veren tüm kesimleri kapsamaması gerekmektedir. Bu yönüyle madde eksiktir. Bu eksikliğin giderilmesi gerekmektedir.

Muharrem Doğan

Mardin

Muhsin Koçyiğit

Diyarbakır

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2. Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü ve Türk Hava Kurumu ile kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunan işletmelerde uçuş veya dalış maksadıyla görevlendirilenlere; bu hizmetleri dolayısıyla verilen tazminat ve ikramiyeler ile bu mahiyetteki ödemeler (Bu istisna, fiili uçuş ve dalış hizmetleri karşılığında verilen tazminat ve ikramiyeler ile bu mahiyetteki ödemeleri kapsar ve her aya ait toplam brüt ücretin yüzde altmışını aşamaz.);”

MADDE 2- 193 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Asgarî geçim indirimi:

MADDE 32- Ücretlilerin gerçek usulde vergilendirilmesinde asgarî geçim indirimi uygulanır.

Asgarî geçim indirimi; ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarının; mükellefin kendisi için % 50’si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10’u, ilk iki çocuk için % 7,5 diğer çocuklar için % 5’idir. Gelirin kısmî döneme ait olması halinde, ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süreye isabet eden indirim tutarları esas alınır. Asgarî geçim indirimi, bu fıkraya göre belirlenen tutar ile 103 üncü maddedeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan miktarın, hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanır. Mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde iade yapılmaz.

İndirimin uygulamasında “çocuk” tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana ve babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dâhil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış evlatları, “eş” tabiri ise, aralarında yasal evlilik bağı bulunan kişileri ifade eder.

İndirim tutarının tespitinde mükellefin, gelirin elde edildiği tarihteki medenî hali ve aile durumu esas alınır. Yıl içinde mükellef lehine meydana gelecek değişiklikler, bu tarihten itibaren dikkate alınır. İndirim, gelir elde eden aile fertlerinden her biri için ayrı ayrı olmak üzere, çocuklar için eşlerden yalnızca birisinin gelirin üzerine uygulanır. Boşananlar için indirim tutarının hesabında, nafakasını sağladıkları çocuk sayısı dikkate alınır.

Bakanlar Kurulu, ikinci fıkrafta belirtilen asgarî geçim indirim tutarlarını; toplamı asgarî ücretin yıllık brüt tutarını aşmamak üzere, artırma veya kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir.

Asgarî geçim indiriminin uygulama dönemleri ve mahsup şekli ile diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 3- 193 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına (4) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki (5) numaralı bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“5. Teşebbüs sahibinin, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyatlar üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunması halinde, emsallere uygun bedel veya fiyatlar ile teşebbüs sahibince uygulanmış bedel veya fiyat arasındaki işletme aleyhine oluşan farklar işletmeden çekilmiş sayılır.

Teşebbüs sahibinin eşi, üstsoy ve altsoy, üçüncü derece dahil yansoy ve kayın hısımları ile doğrudan veya dolaylı ortağı bulunduğu şirketler, bu şirketlerin ortakları, bu şirketlerin idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından kontrolü altında bulunan diğer şirketler ilişkili kişi sayılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Alım, satım, imalat ve inşaat, kiralama ve kiraya verme, ödünç para alınması veya verilmesi, ücret, ikramiye ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler, her hâl ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirilir.

İşletmeden çekilmiş sayılan farklar, ilişkili kişi tarafından beyan edilmiş gelir veya kurumlar vergisi matrahının hesabında dikkate alınmış ise, ilişkili kişinin vergilendirme işlemleri buna göre düzeltilir. İlişkili kişiler ve bu kişilerle yapılan işlemler hakkında bu maddede yer almayan hususlar bakımından, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesi hükmü uygulanır.”

MADDE 4- 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (2) numaralı bendine, birinci paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesindeki şartların birlikte gerçekleşmesi halinde; Türkiye’de yerleşik gerçek kişilerin doğrudan veya dolaylı olarak ayrı ayrı ya da birlikte sermayesinin, kâr payının veya oy kullanma hakkının en az % 50’sine sahip olmak suretiyle kontrol ettikleri yurt dışı iştiraklerinin kazançları dağıtılsın veya dağıtılmasın, iştirakin hesap döneminin kapandığı ayı içeren yıl itibarıyla, dağıtılan kâr payı sayılır. Türkiye’de vergilendirilmiş kazancın iştirak tarafından sonradan dağıtılması durumunda, elde edilen kâr paylarının vergilendirilmiş kısmı bu tutardan indirilir.”

MADDE 5- 193 sayılı Kanunun mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan “dört yıl içinde” ibaresi “beş yıl içinde” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 6- 193 sayılı Kanunun mülga 93 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Özel gider bildirim esası:

MADDE 93- Maliye Bakanlığınca yapılacak ön araştırmalar sonucunda; beyan ettikleri gelir ile harcamaları arasında uyumsuzluk tespit edilenlerden “yıllık özel gider bildirim” istenebilir.

Yıllık özel gider bildiriminde, yıl içinde yapılan harcamalar ile bu harcamaların kaynağını teşkil eden unsurlara yer verilir.

Yıllık özel gider bildiriminde gelirleri ile harcamaları arasındaki uyumsuzluğun açıklanmadığı sonucuna ulaşılanlar hakkında öncelikli olarak vergi incelemesi yapılır.

Yıllık özel gider bildirimini istenilen sürede vermeyenler hakkında, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yazılı özel usulsüzlük cezası iki kat olarak uygulanır ve süre verilmek suretiyle yeniden bildirim vermeleri kendilerinden istenilir. Verilen ek sürede de bildirim vermeyenler hakkında, anılan özel usulsüzlük cezası beş kat olarak uygulanır. Cezaya muhatap olanlar, aynı Kanunun 376 ncı maddesi ile uzlaşmaya ilişkin madde hükümlerinden yararlanamazlar.

Yıllık özel gider bildiriminin şekil ve içeriği ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 7- 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki (16) numaralı bent eklenmiştir.

“16. Vergilendirme rejiminin, Türk vergi sisteminin sahip olduğu vergilendirme kapasitesi ile en az aynı düzeyde bir vergilendirme imkanı sağlayıp sağlamadığı ve bilgi değişiminde bulunup bulunmadığı hususu da göz önünde bulundurulmak suretiyle, Bakanlar Kurulunca ilan edilecek ülkelerde yerleşik veya faaliyette bulunanlara (Türkiye’de yerleşik olanların bu ülkelerde bulunan işyerleri dahil) nakden veya hesaba yapılan veya tahakkuk ettirilen her türlü ödemeler üzerinden, bu ödemelerin verginin konusuna girip girmediğine veya ödeme yapılanın mükellef olup olmadığına bakılmaksızın % 30 oranında vergi kesintisi yapılır. Emsaline uygun fiyatlarla satın alınan mal ve iştirak his-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

seleri için yapılan ödemeler, emsaline uygun fiyatlarla kara, deniz ve hava ulaştırma araçlarının kiralanması için yapılan ödemeler ve taşıma işlerine ilişkin emsaline uygun navlun bedelleri ile ödenmesi zorunlu olan geçiş ücreti, liman ücreti gibi ödemeler, kredilere ilişkin anapara geri ödemeleri ile tam mükellef kurumlar tarafından dağıtılan kâr payları hakkında, bu bent uyarınca kesinti yapılmaz.”

MADDE 8- 193 sayılı Kanunun 99 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 99- Muhtasar beyannamenin şekil, içerik ve eklerini belirlemeye ve tevkifat konuları itibarıyla ayrı ayrı beyanname verdirmeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 9- 193 sayılı Kanunun 121 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kontrol edilen yabancı kurumlara yapılan ödemeler üzerinden 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (16) numaralı bendi uyarınca kesilen vergiler, Türkiye’de yıllık beyannameyle bildirilen kontrol edilen yabancı kurum kârı üzerinden hesaplanacak gelir vergisinden mahsup edilebilir. Mahsup edilecek vergi, kontrol edilen yabancı kurumun bu ödemelerden kaynaklanan kazancına isabet eden gelir vergisinden fazla olamaz.”

MADDE 10- 193 sayılı Kanunun 123 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kanunun kontrol edilen yabancı kurumlara ilişkin hükümlerinin uygulandığı durumlarda, yurt dışı iştirakin toplam vergi yükünün hesabında esas alınan vergiler, ödenmiş olmaları şartıyla, Türkiye’de vergilendirilecek kontrol edilen yabancı kurum kârları üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilir.”

MADDE 11- 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12- Bu Kanunun;

- a) 2 nci maddesi 1/1/2008 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere,
  - b) diğer hükümleri 2007 ve izleyen yılların gelirlerine,
- uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 13- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.
<i>A. Gül</i>	<i>A. Şener</i>	<i>M. A. Şahin</i>
Devlet Bakanı V.	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. Aydın</i>	<i>A. Babacan</i>	<i>M. Aydın</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>N. Çubukçu</i>	<i>K. Tüzmen</i>	<i>C. Çiçek</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı	Maliye Bakanı
<i>M. V. Gönül</i>	<i>A. Aksu</i>	<i>K. Unakıtan</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık Bakanı
<i>H. Çelik</i>	<i>F. N. Özak</i>	<i>R. Akdağ</i>
Ulaştırma Bakanı	Tarım ve Köyişleri Bakanı	Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı
<i>B. Yıldırım</i>	<i>M. M. Eker</i>	<i>M. Başesgioğlu</i>
Sanayi ve Ticaret Bakanı	En. ve Tab. Kay. Bakanı	Kültür ve Turizm Bakanı
<i>A. Coşkun</i>	<i>M. H. Güler</i>	<i>A. Koç</i>
	Çevre ve Orman Bakanı V.	
	<i>M. H. Güler</i>	

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
GELİR VERGİSİ KANUNU VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, mülga ikinci fıkrasından sonra gelen üçüncü fıkradaki “devamlılık ve” ibaresi fıkradan çıkarılmıştır.

“6. Evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, kırpıntı deriden üretilen mamuller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve organları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın satanlar. Bu ürünlerin, pazar takibi suretiyle satılması ile ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması muafliktan faydalanmaya engel değildir.”

MADDE 2- 193 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Asgarî geçim indirimi

MADDE 32- Ücretin gerçek usûlde vergilendirilmesinde asgarî geçim indirimi uygulanır.

Asgarî geçim indirimi; ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarının; mükellefin kendisi için % 50’si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10’u, çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere; ilk iki çocuk için % 7,5 diğer çocuklar için % 5’idir. Gelirin kısmî döneme ait olması halinde, ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süreye isabet eden indirim tutarları esas alınır. Asgarî geçim indirimi, bu fıkraya göre belirlenen tutar ile 103 üncü maddedeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan tutarın, hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanır. Mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde iade yapılmaz.

İndirimin uygulamasında “çocuk” tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dâhil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları, “eş” tabiri ise, aralarında yasal evlilik bağı bulunan kişileri ifade eder.

İndirim tutarının tespitinde mükellefin, gelirin elde edildiği tarihteki medenî hali ve aile durumu esas alınır. İndirim, yukarıdaki oranlara göre hesaplanan tutarları aşmamak kaydıyla, ücret geliri elde eden aile fertlerinden her biri için ayrı ayrı, çocuklar için eşlerden yalnızca birisinin geliri ne uygulanır. Boşananlar için indirim tutarının hesabında, nafakasını sağladıkları çocuk sayısı dikkate alınır.

Bakanlar Kurulu, indirim konusu yapılacak toplam tutarın asgarî ücretin yıllık brüt tutarını aşmaması şartıyla ikinci fıkrada belirtilen asgarî geçim indirimi oranlarını artırmaya veya kanuni orana kadar indirmeye yetkilidir.

Asgarî geçim indiriminin uygulama dönemleri ve mahsup şekli ile diğer hususlara ilişkin usûl ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 3- 193 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına (4) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki (5) numaralı bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“5. Bu fıkranın 1 ilâ 4 numaralı bentlerinde yazılı olan işlemler hariç olmak üzere, teşebbüs sahibinin, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyatlar üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunması halinde, emsallere uygun bedel veya fiyatlar ile teşebbüs sahibince uygulanmış bedel veya fiyat arasındaki işletme aleyhine oluşan farklar işletmeden çekilmiş sayılır.

Teşebbüs sahibinin eşi, üstsoy ve altsoyu, üçüncü derece dahil yansoy ve kayın hısımları ile doğrudan veya dolaylı ortağı bulunduğu şirketler, bu şirketlerin ortakları, bu şirketlerin idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından kontrolü altında bulunan diğer şirketler ilişkili kişi sayılır.

Bu bent uygulamasında, imalat ve inşaat, kiralama ve kiraya verme, ödünç para alınması veya verilmesi, ücret, ikramiye ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler, her hâl ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirilir.

İşletmeden çekilmiş sayılan farklar, ilişkili kişi tarafından beyan edilmiş gelir veya kurumlar vergisi matrahının hesabında dikkate alınmış ise, ilişkili kişinin vergilendirme işlemleri buna göre düzeltilir. İlişkili kişiler ve bu kişilerle yapılan işlemler hakkında bu maddede yer almayan hususlar bakımından, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesi hükmü uygulanır.”

MADDE 4- 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (2) numaralı bendine, birinci paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesindeki şartların birlikte gerçekleşmesi halinde; Türkiye’de yerleşik gerçek kişilerin doğrudan veya dolaylı olarak ayrı ayrı ya da birlikte sermayesinin, kâr payının veya oy kullanma hakkının en az % 50’sine sahip olmak suretiyle kontrol ettikleri yurt dışı iştiraklerinin kazançları dağıtılsın veya dağıtılmasın, iştirakin hesap döneminin kapandığı ayı içeren yıl itibarıyla dağıtılan kâr payı sayılır. Türkiye’de vergilendirilmiş kazancın iştirak tarafından sonradan dağıtılması durumunda, elde edilen kâr paylarının vergilendirilmiş kısmı bu tutardan indirilir.”

MADDE 5- 193 sayılı Kanunun mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan “dört yıl içinde” ibaresi “beş yıl içinde” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 6- 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Vergilendirme rejiminin, Türk vergi sisteminin sahip olduğu vergilendirme kapasitesi ile en az aynı düzeyde bir vergilendirme imkanı sağlayıp sağlamadığı ve bilgi değişiminde bulunup bulunmadığı hususu da göz önünde bulundurulmak suretiyle, Bakanlar Kurulunca ilan edilecek ülkelerde yerleşik veya faaliyette bulunanlara (Türkiye’de yerleşik olanların bu ülkelerde bulunan işyerleri dahil) nakden veya hesaben yapılan veya tahakkuk ettirilen her türlü ödemeler üzerinden, bu ödemelerin verginin konusuna girip girmediğine veya ödeme yapılanın mükellef olup olmadığına bakılmaksızın % 30 oranında vergi kesintisi yapılır. Emsaline uygun fiyatlarla satın alınan mal ve iştirak hisseleri için yapılan ödemeler, emsaline uygun fiyatlarla, deniz ve hava ulaştırma araçlarının kiralanması için yapılan ödemeler ile yapılan işin tamamlanabilmesi bakımından zorunluluk arz eden geçiş ücreti, liman ücreti gibi ödemeler üzerinden yapılacak kesinti oranını; her bir ödeme türü, faaliyet konusu ya da sektör itibarıyla ayrı ayrı belirlemeye, sınıra kadar indirmeye veya kanuni seviyesine kadar getirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Yurt dışındaki finans kuruluşlarından temin edilen borçlanmalara ilişkin anapara, faiz ve kâr payı ödemeleri ile sigorta ve reasürans ödemeleri üzerinden bu fıkra uyarınca vergi kesintisi yapılmaz.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7- 193 sayılı Kanunun 99 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 99- Muhtasar beyannamenin şekil, içerik ve eklerini belirlemeye ve tevkifat konularını itibarıyla ayrı ayrı beyanname verme mecburiyeti getirmeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 8- 193 sayılı Kanunun 121 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kontrol edilen yabancı kurumlara yapılan ödemeler üzerinden 94 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca kesilen vergiler, Türkiye’de yıllık beyannameyle bildirilen kontrol edilen yabancı kurum kârı üzerinden hesaplanacak gelir vergisinden mahsup edilebilir. Mahsup edilecek vergi, kontrol edilen yabancı kurumun bu ödemelerden kaynaklanan kazancına isabet eden gelir vergisinden fazla olamaz.”

MADDE 9- 193 sayılı Kanunun 123 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kontrol edilen yabancı kurumlara ilişkin hükümlerin uygulandığı durumlarda, yurt dışı iştirakin toplam vergi yükünün hesabında esas alınan vergiler, ödenmiş olmaları şartıyla, Türkiye’de vergilendirilecek kontrol edilen yabancı kurum kârları üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilebilir.”

MADDE 10- 193 sayılı Kanunun 92 nci maddesinde yer alan “Mart ayının onbeşinci günü akşamına kadar,” ibaresi “Mart ayının başından yirmibeşinci günü akşamına kadar,” olarak, “Şubat ayının onbeşinci günü akşamına kadar,” ibaresi “Şubat ayının başından yirmibeşinci günü akşamına kadar,” olarak, 98 inci maddesinde yer alan “ertesi ayın yirminci günü akşamına kadar,” ibaresi “ertesi ayın yirmüçüncü günü akşamına kadar,” olarak, “Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının yirminci günü akşamına kadar,” ibaresi “Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının yirmüçüncü günü akşamına kadar” olarak, mükerrer 120 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “geçici verginin beyan süresini üç aylık dönemi izleyen ikinci ayın onuncu,” ibaresi “geçici verginin beyan süresini üç aylık dönemi izleyen ikinci ayın ondördüncü,” ve “dönemi izleyen ikinci ayın onuncu günü akşamına kadar” ibaresi “dönemi izleyen ikinci ayın ondördüncü günü akşamına kadar” olarak, geçici 67 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının yedinci paragrafındaki “dönemini izleyen ayın yirminci günü akşamına kadar” ibaresi “dönemini izleyen ayın yirmüçüncü günü akşamına kadar”, (14) numaralı fıkrasında yer alan “2006 yılında” ibaresi “31/12/2008 tarihine kadar” olarak; ayrıca, 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 41 inci maddesinde yer alan “yirminci günü” ibaresi “yirmidördüncü günü” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 11- 193 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 71- Bu Kanunun mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin uygulanmasına ilişkin olarak, 70 inci maddenin birinci fıkrasının (1), (2), (4) ve (7) numaralı bentlerinde sayılan ve 1/1/2007 tarihinden önce iktisap edilmiş olan mal (gerçek usulde vergilendirilen çiftçilerin zirai istihsalde kullandıkları gayrimenkuller dahil) ve hakların elden çıkarılmasından doğan kazançların vergilendirilmesinde dört yıllık süre esas alınır.”

MADDE 12- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Altın, gümüş, platin arama, işletme, zenginleştirme, rafinaj ve Türk Petrol Kanunu hükümlerine göre petrol arama faaliyetlerine ilişkin olmak üzere, bu faaliyetleri yürütenlere yapılan teslim ve hizmetler ile aynı Kanun hükümlerine göre boru hattıyla taşımacılık yapanlara bu hatların inşaa ve modernizasyonuna ilişkin yapılan teslim ve hizmetler,”

MADDE 13- 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan “Üniversite ve yüksekokullar ile 8.6.1965 tarihli ve 625 sayılı Kanun hükümlerine tabi özel

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

okullar tarafından ilgili dönemdeki kapasitelerinin % 10 unu" ibaresi "8.2.2007 tarihli ve 5580 sayılı Kanun hükümlerine tabi özel okullar tarafından ilgili dönemdeki kapasitelerinin % 10'unu, üniversite ve yüksekokullarda ise % 50'sini" şeklinde; (4) numaralı fıkrasının (r) bendi aşağıdaki şekilde ve 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasındaki "işletmelerden" ibaresi ise "işletmeler ile organize sanayi bölgelerinden" şeklinde değiştirilmiştir.

"r) Kurumların aktifinde veya belediyeler ile il özel idarelerinin mülkiyetinde, en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile gayrimenkullerin satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler ile bankalara borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık gayrimenkul ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) bankalara devir ve teslimleri.

İstisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapan kurumların, bu amaçla aktiflerinde buldukları gayrimenkul ve iştirak hisselerinin teslimleri istisna kapsamı dışındadır.

İstisna kapsamında teslim edilen kıymetlerin iktisabında yüklenilen ve teslimin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, teslimin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır."

MADDE 14- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listenin 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan "- Diğerleri " ibaresinden önce, vergi oranı % 10 olmak üzere "- Motor silindir hacmi 3200 cm³'ü geçmeyen sürücü dahil 9 kişilik oturma yeri olanlar" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 15- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun "I. Akitlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (A) fıkrasına aşağıdaki 6 numaralı bent ile (2) sayılı tablonun "III-İşçiler, çiftçiler ve göçmenlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümüne aşağıdaki (9) numaralı, "IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümüne ise aşağıdaki (36) numaralı fıkralar eklenmiştir.

"6. İkinci el araç satış sözleşmeleri (Binde 1,5)"

"9. 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu uyarınca düzenlenen menşe şahadetnameleri."

"36. Sermaye piyasası mevzuatına göre ihraç edilecek özel sektör tahvilleri."

MADDE 16 - 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına "nev'i değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemler ile" ibaresinden sonra gelmek üzere "Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (Bu kooperatiflerce bankalardan kullanılacak krediler için verilecek kefaletler dahil)" ibaresi eklenmiş, Kanuna ekli (4) sayılı tarifinin "I- Tapu İşlemleri" bölümünün (20) numaralı fıkrasının (d) bendindeki parantez içi hüküm "(Bu bedel, üzerinde hak tesis edilen gayrimenkulun emlak vergisi değerinin yarısından az, iki katından çok olamaz)" şeklinde değiştirilmiş, ekli (8) sayılı tarifinin "XI- Finansal Faaliyet Harçları" başlıklı bölümünün (7) numaralı fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan tutarlar aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir.

"a) Yetkili müesseseler (döviz büfeleri) kuruluş izin belgeleri (her yıl için) (11.220.-YTL)

b) Yetkili müesseselerin (döviz büfeleri) açacakları şubeler için düzenlenen belgeler (5.610.-YTL)"

MADDE 17- 13/07/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine, "ikramiyeleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile Merkez Bankasının ihraç edilen likidite senetlerinden elde edilen faiz gelirleri," ibaresi eklenmiş, 31 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklen-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

miş; 33 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “bankalar arası kambiyo muamelelerinde” ibaresi “kambiyo muamelelerinde” şeklinde değiştirilmiştir.

“Sigorta şirketleri, iptal ettikleri sigorta muamelelerine ilişkin vergileri (yalnızca iptal tarihten sonraki döneme ait olan kısmı), iptalin gerçekleştiği dönemde hesaplanan banka ve sigorta muameleleri vergisinden indirebilirler. Bu dönemde indirilemeyen vergiler, sonraki dönem beyannamelerinde indirim konusu yapılabilir.”

“Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 18- 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinin (g) bendi aşağıdaki şekilde, 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “bu işlemlere ilişkin olarak yaratılan ihtilaflarla ilgili yargı mercileri nezdinde talep ve savunmalarda bulunmak” ibaresi “bu işlemler ile diğer işlemlerinden dolayı idari yargı mercileri nezdinde yaratılan ihtilaflarla ilgili olarak bu merciler nezdinde talep ve savunmalarda bulunmak” şeklinde değiştirilmiş ve 33 üncü maddesine “Başkanlığın görev alanına giren konularda” ibaresinden sonra gelmek üzere “Maliye Bakanlığına yapılmış olan atıflar Gelir İdaresi Başkanlığına” ibaresi eklenmiştir.

“g) İşlem ve eylemlerinden dolayı idari yargı mercilerinde yaratılan ihtilaflarla ilgili olarak bu merciler nezdinde talep ve savunmalarda bulunmak, gerektiğinde itiraz, temyiz ve tashihi karar yoluna gitmek; temyiz yoluna gidilip gidilmeyeceği hususunda taşra teşkilatına muvafakat vermek; şikayet başvurularını karara bağlamak; uygulamada ortaya çıkan ihtilafların en aza indirilmesine ve uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik tedbirleri almak.”

MADDE 19- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 28 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Beyanname verme ve ödeme sürelerinde yetki

MÜKERRER MADDE 28- Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, beyannamelerin verilme ve ödeme sürelerinin son gününü, kanuni süresinden itibaren bir ayı geçmeyecek şekilde yeniden belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 20- 213 sayılı Kanununun 120 nci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra, 353 üncü maddesinin (3) numaralı bendinin ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş; 367 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “defterdarlığın veya gelirler bölge müdürlüğünün” ibaresi “vergi dairesi başkanlığının veya defterdarlığın” şeklinde, 377 nci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanununun 4 üncü maddesinde yazılı vergi dairesinin görev ve yetkilerini haiz olarak faaliyete geçen vergi dairesi başkanlıklarında düzeltme yetkisi vergi dairesi başkanına ait olup, başkan bu yetkisini ilgili grup müdürlerine ve/veya müdürlere devredebilir.”

“Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, söz konusu tespiti vergi incelemesine yetkili olmayanlara da yaptırmaya yetkilidir.”

“Vergi dairesi başkanlıkları ile vergi daireleri, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığınca belirlenen tutarları aşan davalarda Gelir İdaresi Başkanlığının (il özel idareleri ile belediyeler, valilerin) muvafakatını almadan vergi mahkemesi kararları aleyhine temyiz yoluna gidemezler.

Gelir İdaresi Başkanlığı, tespit edeceği hadlerle sınırlı olmak şartıyla, muvafakat verme yetkisini vergi dairesi müdürlüklerinin taraf bulunduğu davalar için vergi dairesi başkanlıklarına ve/veya defterdarlıklara devredebilir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 21- 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “vergi dairesi müdürünün yazılı isteği üzerine defterdar,” ibaresi, “vergi dairesi müdürünün (5345 sayılı Kanun uyarınca vergi dairesi yetkisini haiz olarak kurulan ve faaliyete geçen vergi dairesi başkanlıklarında, ilgili grup müdürünün ve/veya müdürün) yazılı talebi üzerine defterdar ve/veya vergi dairesi başkanı,” şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan “müdürü” ibaresinden sonra gelmek üzere fıkraya “(5345 sayılı Kanun uyarınca vergi dairesi yetkisini haiz olarak kurulan ve faaliyete geçen vergi dairesi başkanlıklarında, ilgili grup müdürü ve/veya müdür)” ibaresi eklenmiş, 90 ıncı maddesinde yer alan “gayrimenkulün bulunduğu yer tapu sicil muhafızından teşekkül eder.” ibaresi, “gayrimenkulün bulunduğu yer tapu sicil muhafızı veya tevkil edeceği zattan teşekkül eder” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 22- Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı mükelleflerinden tahsil edilen gelirlerden, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 23 üncü maddesinin (b) bendi gereğince Büyükşehir belediyelerine ayrılması gereken payın hesaplanmasında yeni bir düzenleme yapılmaya kadar; bu mükelleflerin, kanuni veya iş merkezlerinin bulunduğu Büyükşehir belediyesi, şubeleri nedeniyle mükellefiyeti bulunanlarda, şube tarafından beyan edilen ve şube adına ödemesi yapılan vergi gelirlerini kapsamak şartıyla, şubenin mükellefiyetinin bulunduğu Büyükşehir belediyesi esas alınır. Gelir İdaresi Başkanlığının kuruluşuna ilişkin 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi uyarınca şube mükellefiyetinin değiştirilmesi halinde de bu maddede hükmüne göre işlem yapılır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 23- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 10 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Dördüncü fıkranın (d) bendi ile ilgili olarak Kurum, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının uygun görüşünü alarak vergi borcu kapsamına girecek vergileri; tür ve tutar itibarıyla belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 24- 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun;

A) 3 üncü ve 4 üncü maddelerinin birinci fıkralarının (a) bentlerinde geçen “otuz” ibareleri, “on” olarak, (b) bentleri ise “1.4.2005 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin iş yerlerinde fiilen çalıştırılan işçilerin” şeklinde,

B) 5 inci maddesi “Bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen illerde en az on kişilik istihdam öngören yatırımlara girişen gerçek veya tüzel kişiler lehine; Hazineye, özel bütçeli kuruluşlara, il özel idarelerine veya belediyelere ait arazi veya arsaların üzerinde kırk dokuz yıl süreli bağımsız ve sürekli nitelikli bedelsiz irtifak hakkı tesis edilebilir. Bu taşınmazlar üzerindeki kamuya ait ve ihtiyaç dışı bina ve müstemilat ile üzerinde henüz faaliyete geçmemiş yatırım bulunan arazi veya arsalar da bu kapsamda değerlendirilir. Ancak, talep edilen taşınmazın bulunduğu ilçenin mülki sınırları içinde organize sanayi veya endüstri bölgesi bulunması halinde, bu bölgelerde yer alabilecek yatırımlar için tahsis edilecek boş parsel bulunmaması şartı aranır.

31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununa tabi alanlar hariç olmak üzere, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunması nedeniyle irtifak hakkı tesis edilemeyen taşınmazlar üzerinde ise kırk dokuz yıl süreli bedelsiz kullanma izni verilebilir.

İrtifak hakkı tesis edilecek veya kullanma izni verilecek taşınmazlardan imar planı bulunmayanların planları ile uygulama projeleri, bedelsiz olarak verilen ön izin süresi içinde yapılır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İstihdam edilecek işçi sayısına, yatırım konusu işletmenin faaliyete geçtiği tarihten itibaren beş yıl süreyle uyulması zorunludur.

Yatırımcı tarafından, mücbir sebepler hariç öngörülen sürede yatırımın en az yüzde ellisinin tamamlanmadığının veya taşınmazın üzerine yatırıma başlama tarihinden itibaren bir yıl içinde herhangi bir yatırım yapılmadığının ya da işletmeye geçtikten sonra faaliyetin sona erdirildiğinin tespiti, irtifak hakkı ve kullanma izni sözleşmesinin ağır şekilde ihlali sayılır ve bu durumda herhangi bir yargı kararı aranmaksızın irtifak hakkı veya kullanma izni iptal edilerek taşınmaz üzerindeki muhdesat, zemin maliki idareye intikal eder. Bu durumda ilgili idarenin talebi üzerine irtifak hakkı tapu idarelerince re'sen terkin edilir ve taşınmazın cari yıl proje maliyet bedelinin yüzde biri oranında tazminat alınır.

Yatırımcı tarafından, mücbir sebepler hariç öngörülen sürede yatırımın en az yüzde ellisinin gerçekleştirilmesine rağmen yatırımın tamamlanmaması veya öngörülen istihdam sayısına yüzde onu aşan oranda uyulmaması halinde ise bedelsiz olarak tesis edilmiş irtifak hakkı veya verilen kullanma izni, bedelliye dönüştürülür. Bu durumda yıllık irtifak hakkı veya kullanma izni bedeli, yatırımın cari yıl proje maliyet bedelinin binde beşidir.

Bedelsiz irtifak hakkı veya kullanma iznine konu taşınmazların üzerinde gerçekleştirilecek yatırımın toplam tutarı, bu taşınmazların maliki idarelerce takdir edilecek rayiç değerinin beş katından az olamaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.” şeklinde,

C) 6 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkraları birleştirilerek, “31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde, 1.4.2005 tarihinden itibaren faaliyete geçen ve asgari on işçi çalıştıran işletmeler ile 1.4.2005 tarihinden önce faaliyete geçmiş işletmelerden; fiilen ve sürekli olarak hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), biyoteknolojik tarım, seracılık, sertifikalı tohumculuk ve soğuk hava deposu ile imalat sanayi, madencilik, turizm konaklama tesisi, eğitim veya sağlık alanlarında faaliyette bulunanların elektrik enerjisi giderlerinin yüzde yirmisi Hazinece karşılanır. Bu orana; 1.4.2005 tarihinden sonra faaliyete geçen işletmelerde asgari sayıdan sonraki her bir işçi için, 1.4.2005 tarihinden önce faaliyete geçmiş işletmelerde ise bu tarihten sonra işe başlayan her bir işçi için 0,5 puan eklenir. Hazinece karşılanacak oran, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde faaliyette bulunan işletmeler için yüzde elli, diğer alanlarda faaliyette bulunan işletmeler için yüzde kırkı geçemez.” şeklinde,

değiştirilmiştir.

MADDE 25- 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 26 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“492 sayılı Harçlar Kanunu hükümleri uyarınca tahsil edilen ticaret sicili harçlarının red ve iadeler düšüldükten sonra kalan tutarının yüzde 25’i ilgili odaya gelir kaydedilmek üzere aktarılır.”

MADDE 26- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 180 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) Zorunlu müdafii ve vekil görevlendirmeleri ile ilgili cari giderler.”

MADDE 27- 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin (B) fıkrasının sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Elektrik piyasası mevzuatı çerçevesinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından teklif verme toplantısı gerçekleştirilmiş olan aynı kaynak için yapılmış çoklu başvurulardan bu maddenin

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

yayımlı tarihi itibarıyla lisans almış olanların lisansları, yargıya intikal edip etmediğine bakılmaksızın ve herhangi bir işleme gerek bulunmaksızın geçerlidir.”

MADDE 28- 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- Türkiye Halk Bankası A.Ş.’nin ödenmiş sermayesini oluşturan hisselerin 09/12/2004 tarih ve 5274 sayılı Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında Yeni Türk Lirasına intibakını sağlamak üzere; ödenmiş sermaye içerisinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı dışındaki hissedarlara ait 100 TL itibarı değerli hisse senetleri; 1 YTL itibarı değerli 1 adet, 500 TL itibarı değerli hisse senetleri; 1 YTL itibarı değerli 5 adet ve 1.000 TL itibarı değerli hisse senetleri; 1 YTL itibarı değerli 10 adet hisse senedine tamamlanır. Bu tamamlama işlemi, Banka sermayesi artırılmaksızın, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının hisselerinin yeterli miktarda devri yoluyla bedelsiz olarak yapılır. Ayrıca, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının farklı itibarı değerlerdeki hisseleri 1 YTL itibarı değerli hisselerle çevrilir. Bu şekilde yapılacak tamamlama işlemleri, Bankanın hisse senetleri Pay Defterine işlenir. Türk Ticaret Kanununun nama yazılı hisse devirlerine ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Söz konusu işlemlere ilişkin olarak yapılacak ana sözleşme değişikliğinde 09/12/2004 tarih ve 5274 sayılı Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun hükümleri uygulanır ve anılan değişikliğin Ticaret Siciline tescil ettirilmesini takiben eski hisse senetleri hüküm ifade etmez. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren azami iki ay içerisinde, bu madde kapsamında yapılacak ana sözleşme değişikliği mevcut mevzuat uyarınca gerçekleştirilir.”

MADDE 29- 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 sayılı Kanunda ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 8- (1) Kuruluş ve faaliyet izni almadan tütün ve tütün mamulleri ile alkol ve alkollü içkiler üretmek üzere fabrika, tesis veya imalathane kuran ve/veya işletenlere; işyerleri veya ikametgâhlarında söz konusu maddeleri üretenlere bir yıldan üç yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası verilir. Ancak, hükmolunan adli para cezasının miktarı üretilmiş tütün ve tütün mamulleri ile alkol ve alkollü içkilerin piyasa değerinin on katı tutarından az olamaz. Bu hüküm 6 ncı maddenin ikinci ve üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenler hakkında da uygulanır.

(2) Satış belgesi almadan satış yapanların ellerindeki ürünlere elkonulmakla birlikte, toptan satış ve dağıtım yapanlara beşyüz güne kadar, perakende satış yapanlara ikiyüz güne kadar adli para cezası verilir. Ancak, verilecek adli para cezasının miktarı elkonulan ürünlerin piyasa değerinin on katından az olamaz.”

(3) Bu Kanun hükümleri ile Kurumun genel ve düzenleyici işlem ve kararlarına, ilgili diğer mevzuatla belirlenen idari ve teknik düzenlemelere aykırılığın saptanması halinde Kurulca;

a) Tütün, tütün mamulleri, alkol ve alkollü içkiler piyasasında mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bunların her türlü birliklerinin, Kurumun görev alanı ile ilgili konularda görevlendirilen Kurum yetkililerinin talep ettikleri her türlü bilgi ve belgeyi ve numuneleri belirlenen süre içerisinde tam ve doğru olarak vermemeleri, gerekli tesis ve yerleri inceleme-ye açmamaları ve durumu tespit eden tutanakları imzalamamaları halinde beşbin Yeni Türk Lirası idari para cezası uygulanır. Eylemin tekrarı halinde yetkilendirme belgeleri iptal edilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) Sarmalık kıyılmış tütün mamulünü birim ambalajı içerisinde, tütün miktarı ile orantılı miktarda yaprak sigara kağıdı veya makaron bulundurulmadan ve Kurumca belirlenen usul ve esaslara uyulmadan piyasaya arz edenlere ikibin Yeni Türk Lirası idari para cezası verilir. Eylemin tekrarı halinde idari para cezası iki kat olarak uygulanır.

c) Tütün piyasasında ilgili mevzuata uymayarak piyasayı bozucu faaliyetlerde bulunanlar ile yazılı sözleşme esası veya açık artırma yöntemi ile alım-satım kapsamında, üreticiye karşı yükümlülüklerini süresi içinde yerine getirmeyen alıcılara her bir eylem için beş bin Yeni Türk Lirası idari para cezası verilir. Eylemin tekrarı halinde yetkilendirme belgeleri iptal edilir.

ç) Tütün, tütün mamulleri, alkol ve alkollü içkiler piyasasında faaliyet gösteren üretici ve ithalatçı firmaların, Kurumca belirlenen usul ve esaslara uymadan veya izin almadan ve/veya güncelleme yapmadan ürettikleri veya ithal ettikleri ürünlerin standardına etkisi olabilecek girdilerde ve piyasaya arz ambalajına ilişkin herhangi bir değişiklik yapmaları ve ürünleri piyasaya arz etmeleri halinde onbin Yeni Türk Lirası idari para cezası verilir. Eylemin ikinci kez tekrarı halinde idari para cezası iki kat olarak uygulanır. Üçüncü kez tekrarında bir yıla kadar faaliyetin durdurulması kararı verilir.

d) Tütün, tütün mamulleri, alkol ve alkollü içkiler piyasasında faaliyet gösteren üretici ve ithalatçı firmaların, Kurumca talep edildiği halde ticari faaliyetini gösterir satış ve faaliyet raporlarını vermemeleri halinde, onbin Yeni Türk Lirası idari para cezası uygulanır. Eylemin tekrarı halinde idari para cezası iki kat olarak uygulanır.

e) Üretici firmaların, Kurum tarafından görevlendirilecek bir heyet marifetiyle hammadde, yarı mamul ve mamul stokları ile Kuruma karşı yükümlülükleri saptanarak kapatma işlemi sonuçlandırılmadan üretim faaliyetlerini sona erdirmesi halinde Kuruma bildirilen son satış raporunda belirtilen ürün miktarının piyasa değerinden az olmamak üzere yirmibin Yeni Türk Lirası idari para cezası verilir.

f) Üretici firmaların, Kurumdan izin alınmaksızın üretim tesislerinin kuruluş yerinin değiştirilmesi, kurulu makinelerinin ülke içerisinde kısmen veya tamamen aynı firma tarafından kurulacak yeni veya eski bir fabrikaya nakli, başka bir firmaya devri veya ülke dışına çıkarılması halinde Kuruma bildirilen son satış raporunda belirtilen ürün miktarının piyasa değerinden az olmamak üzere ellibin Yeni Türk Lirası idari para cezası verilir.

g) Üretici firmalarca, Kurumdan proje tadilat izni alınmaksızın üretim tesisinde değişiklik yapılması halinde Kuruma bildirilen son satış raporunda belirtilen ürün miktarının piyasa değerinden az olmamak üzere onbin Yeni Türk Lirası idari para cezası verilir.

ğ) Toptan ve perakende satıcılar ile açık içki satıcılarının kaçak veya sahte ürün bulundurmaları, ürünleri Kurumdan izin ve yetki almamış kişilerden almaları veya bu kişilere satmaları halinde her bir eylem için bin Yeni Türk Lirası idari para cezası verilir.

h) Perakende satıcıların, yetkili olmadığı halde açık olarak içki satışı veya sunumu yapmaları halinde beşyüz Yeni Türk Lirası idari para cezası verilir. Eylemin tekrarı halinde satış belgeleri iptal edilir.

ı) 18 yaşından küçüklere tütün mamulleri sattıkları tespit edilenlere bin Yeni Türk Lirası idari para cezası verilir. Tekrarı halinde satış belgeleri iptal edilir. Alkollü içki satanların belgeleri ise derhal iptal edilir.

Yukarıda sayılan haller dışında bu kanun kapsamında verilen izin, tescil ve uygunluk belgelerinde belirtilen şartlara uyulmadan faaliyet gösterildiğinin tespiti halinde, ilgili gerçek ve tüzel ki-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

şiler uyarılmakla birlikte aykırılığın giderilmesi için eylemin niteliğine göre bir aydan altı aya kadar süre verilir. Verilen süre sonunda aykırılığın devamı halinde izin, tescil ve uygunluk belgeleri- nin üç aya kadar askıya alınmasına, ikinci kez tekrarında ise iptaline karar verilir.

3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı, 8/6/1942 tarihli ve 4250 sayılı, 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kanunlara karşı gelmekten mahkumiyeti olanlar ile konuya ilişkin mevzuatın ihlali nedeni ile iki defadan fazla aynı suçtan dolayı ön ödemede bulunarak, haklarında iki defadan fazla ön ödeme kapsamında karar verilmiş olanlara bir daha satış ve/veya uygunluk belgesi verilmez.

Bu maddede yer alan idari para cezaları hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

MADDE 30- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun;

A) 55 inci maddesinin ikinci fıkrası “Görev ve yetkileri çerçevesinde, mali yönetim ve iç kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Maliye Bakanlığınca; iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulunca belirlenir. Maliye Bakanlığı, kamu iç mali kontrol sisteminin geliştirilmesi, uyumlaştırılması ve koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine bu sisteme ilişkin rehberlik hizmeti verir.” şeklinde,

B) 60 ıncı maddesinin son fıkrası “İdarelerin mali hizmetler birimlerinde mali hizmetler uzman yardımcısı ve mali hizmetler uzmanı çalıştırılabilir. Mali hizmetler uzman yardımcısı kadrolarına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ilave olarak;

a) En az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinden veya bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt içi veya yurt dışındaki öğretim kurumlarından mezun olmak,

b) Yapılacak özel yarışma sınavında başarılı olmak,

c) Sınavın yapıldığı yılın başı itibarıyla 30 yaşını doldurmamış olmak, şartları aranır.

Özel yarışma sınavı Maliye Bakanlığı tarafından Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezine yaptırılacak yazılı sınav ve Maliye Bakanlığınca yapılacak sözlü sınavdan oluşur. Özel yarışma sınavında başarılı olanlar, ÖSYM tarafından başarı sırası ve yaptıkları tercihler dikkate alınarak belirlenir ve bunlar idarelerde mali hizmetler uzman yardımcısı kadrolarına atanırlar. Bu kadrolara atanılanlar en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak şartıyla, açılacak yeterlik sınavına girme hakkını kazanırlar. Maliye Bakanlığınca yapılacak yeterlik sınavında başarılı olanlar mali hizmetler uzmanı kadrolarına atanırlar. Mali hizmetler uzman yardımcılığı döneminde veya yeterlik sınavında başarılı olamayanlar, buldukları kamu idarelerinde durumlarına uygun kadrolara atanırlar. Özel yarışma sınavına katılacak adayların belirlenmesi, sınavların yapılması, atama ve yerleştirmeleri, yetiştirilmeleri, yeterlik sınavları ile çalışma usul ve esasları Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Mali hizmetler uzmanı kadrolarına atandıktan sonra en az üç yıl süreyle atandıkları idarelerde söz konusu kadrolarda 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre görev yapanlar, kendilerinin isteği ve idarelerinin muvafakati ile başka bir kamu idaresinin aynı unvanlı kadrolarına atanabilirler.” şeklinde,

C) 71 inci maddesinin birinci fıkrası “Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.” şeklinde, aynı maddenin son fıkrası ise “Kamu zararının, bu zarara neden olan kamu görevlisinden veya diğer gerçek ve tüzel kişilerden tahsiline ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.” şeklinde, değiştirilmiştir.

MADDE 31- 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Aylık gayrisafi hasılattan irat kaydedilecek oranı, döner sermayeler itibariyle %1’e kadar indirmeye Maliye Bakanı yetkilidir.”

MADDE 32- 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 69 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Alınan bu harcın red ve iadeler düşüldükten sonra kalan tutarının yüzde 25’i ilgili birliğe gelir kaydedilmek üzere aktarılır.”

MADDE 33- 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 8 inci maddesine birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Meslek yüksekokullarının Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek uzmanlık alanlarına ağıktan ya da naklen atanacak öğretim görevlileri merkezi sınavdan muafır. Bu statüde meslek yüksekokullarına atananlar, meslek yüksekokullarının uzmanlık alanları dışındaki üniversitelerin ya da yüksek teknoloji enstitülerinin bir birimine görevlendirilemez ve atanamazlar.”

MADDE 34- 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- 23/3/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 6/12/2006 tarihli ve 5560 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi ile değişmeden önceki 13 üncü maddesine göre, 19/12/2006 tarihine kadar Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince Baro tarafından müdafı ve vekil olarak görevlendirilen avukatlara ödenmesi gereken ücret karşılığı tutarın kalan kısmı, ilgililere ödenmek üzere Adalet Bakanlığı bütçesine aktarılacak ödenekten tahakkuk ettirilmek suretiyle ödenir. Ödemelere ilişkin usul ve esaslar Adalet ve Maliye Bakanlıkları ile Türkiye Barolar Birliğince birlikte belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 2- Ücretlilerin 2006 yılına ilişkin olarak 2007 yılında ödeyecekleri gelir vergisinden mahsup edilecek vergi indirimiyle ilgili işlemler, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan mükerrer 121 inci maddesi hükümlerine göre sonuçlandırılır.

GEÇİCİ MADDE 3- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu ile Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilen Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü, Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı ve Bağ-Kur Genel Müdürlüğü ile 18/6/1992 tarihli ve 3816 sayılı Kanun kapsamında bulunanlar için Sağlık Bakanlığına bağlı tüm sağlık kurum ve kuruluşlarından 31/12/2006 tarihine kadar alınan tedavi hizmetleri karşılığı tutarlar ile 2006 yılında Sağlık Bakanlığına bağlı döner sermaye işletmelerinin aylık gayrisafi hasılatından genel bütçeye ödenmesi gereken tutarlara ilişkin olarak mahsuplaşmaya, alacaktır vazgeçmeye ve gerektiğinde terkin suretiyle uzlaşmaya Maliye Bakanı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve Sağlık Bakanı müştereken yetkilidir. Bu konuda gerekli her türlü düzenleyici işlemleri yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yukarıda sayılan kurumlar ile 3816 sayılı Kanun kapsamında bulunanlara ilişkin olarak Sağlık Bakanlığına bağlı tüm sağlık kurum ve kuruluşlarınca 1/1/2007 tarihinden önce düzenlenen faturalar ve ekleri, birinci fıkradaki usule göre uzlaşma gerçekleştirildikten sonra kontrol edilip edilmediğine bakılmaksızın imha edilir.”

MADDE 35- Bu Kanunun;

a) 3, 4, 5, 8 ve 9 uncu maddeleri; 10 uncu maddesinin, 193 sayılı Kanunun geçici 67 nci maddesinin (14) numaralı fıkrasına ilişkin değişiklik hükmü, 11, 25, 26, 31, 32, 33, ve 34 üncü maddeleri ile geçici 2 nci ve geçici 3 üncü maddeleri 1/1/2007 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) 2 nci maddesi, 1/1/2008 tarihinden itibaren elde edilecek gelirlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

c) 13 üncü maddesi ile 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinde yapılan değişiklik hükmü, 17 nci maddesinin 6802 sayılı Kanunun 31 inci maddesinde değişiklik yapılmasına ilişkin hükümleri ve 24 üncü maddesi yayımını izleyen aybaşında,

ç) 16 ncı maddesi ile 492 sayılı Kanuna ekli (8) sayılı tarifinin “XI-Finansal Faaliyet Harçları” başlıklı bölümünün (7) numaralı fıkrasına ilişkin hükümleri 1/1/2008 tarihinde,

d) diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 36- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

